

CHEMISCH WEEKBLAD

ORGAAN VAN DE NEDERLANDSE CHEMISCHE VERENIGING

INHOUD

	Blz.		Blz.
Verhandelingen, Overzichten, Verslagen	553	Verenigingsnieuws	566
Verslag van de 100ste Algemene Vergadering der Nederlandse Chemische Vereniging gehouden te Hilversum op 14, 15 en 16 Juli 1948.		Mededelingen van het Secretariaat. — Contributie. — Commissies. — Chemische Kringen.	
Verslag, tevens notulen, der Huishoudelijke Algemene Vergadering van de Nederlandse Chemische Vereniging op Vrijdag 16 Juli 1948 te Hilversum.		Mededelingen van verwante verenigingen	567
Ontvangen boeken	565	Mededelingen van verschillende aard	568
Allerlei nieuws op chemisch en aanverwant gebied	565	Vraag en Aanbod	568
Personalia	565	Aangeboden betrekkingen	568
		Agenda van Vergaderingen	568

Verhandelingen, Overzichten, Verslagen

Verslag van de 100ste Algemene Vergadering der Nederlandse Chemische Vereniging, gehouden te Hilversum op 14, 15 en 16 Juli 1948.

061.3

Op Woensdag 14 Juli vingen om 2 uur de druk bezochte vergaderingen aan van de secties voor Fysische en Kolloïdchemie, voor Chemische Technologie en Bedrijfschemie en voor Organische Chemie. Het grote aantal deelnemers dat zich reeds geruime tijd voor de aanvang in Hotel Gooiland en in Hof van Holland bevond en, in gezellige groepjes bijeen, krachten opdeed voor de druk bezette twaalf uren welke die dag nog op het programma stonden, deed reeds vermoeden dat Hilversum wat de opkomst betrof een record zou slaan. De, regelingscommissie moet door een dergelijk groot aantal deelnemers wel voor een zeer zware taak hebben gestaan. Zij kan echter met grote voldoening terugzien op de resultaten van haar werk.

Na afloop der sectievergaderingen, waarvan de voordrachten eerlang in het Chemisch Weekblad zullen verschijnen, vond om 6 uur de onofficiële maaltijd in restaurant Formosa plaats, waarna alle deelnemers zich verenigden in de K.R.O.-studio voor de ontvangst door de Gooise Chemische Kring en het bezichtigen van de K.R.O.-studio.

In groepjes ving hier onder leiding van een K.R.O.-official de rondgang door de fraaie K.R.O.-studio aan. Na een vaak geestige inleiding, waarin de leider de aanwezigen inwijdde in zijn dagelijks werk en de „geheimen” van acoustiek, geluiddemping, echo en nagalm, werden verschillende studio's en contrôle-

kamers bezichtigd. Het opwekken van de geluiden, die storm, onweer of paardengetrappel, lopen, marcheren, het rijden van een koets of het lugubere geluid van de zelfmoordenaar die in het water springt, moeten weergeven, ontlokte bij velen uitroepen van verbazing en bewondering voor de natuurgetrouwe weergave van wat in het geheel niet natuurlijk bleek te zijn.

Tegen 8 uur was de grote K.R.O.-studio geheel gevuld en nam Dr. A. L. W. de Gee, voorzitter van de Gooise Chemische Kring, het woord met de volgende toespraak:

„Mijnheer de voorzitter van de Nederlandse Chemische Vereniging, Dames en Heren,

Namens de Gooise Chemische Kring heet ik U van harte welkom op deze ontvangstavond ter gelegenheid van de 100ste vergadering van de Nederlandse Chemische Vereniging, die dit jaar gehouden wordt in de hoofdstad van het Gooi.

Het is misschien niet erg naar de zin van de oude Hilversummers, hoe trots ze overigens ook zijn op de plaats hunner inwoning, wanneer ik hier van „stad” spreek. Toen ik mij hier 25 jaar geleden vestigde, zou een echte Hilversummer nooit anders hebben gezegd, dan dat hij nog even „het dorp” in moest. Anderzijds denk ik, dat onze tegenwoordige burge-

meester, die zo vriendelijk is geweest het voorzitterschap van het erecomité te aanvaarden, U wel zou vertellen, dat zijn gemeente de zorgen vereist van een zeker niet-onbelangrijke stad.

Dat karakter van half-stad, half-dorp maakt m.i. Hilversum als vergaderplaats juist zo aantrekkelijk. Ik geloof, Mijnheer de voorzitter, dat U en de overige leden van het Algemeen Bestuur een zeer juiste keuze deden, toen U het oog liet vallen op ons Hilversum, dat aan de accommodatie van een redelijk grote stad vooral in zijn buitenwijken de prettige, ruime aanleg paart van een flink villadorp. Daarbij komt dan nog, dat de onmiddellijke nabijheid van bos, hei en uitgestrekte waterplassen het mogelijk maakt, dat vrijwel iedereen hier in de vrije natuur iets van zijn gading vinden kan.

Daarom was het dan ook voor het Bestuur van de Gooise Chemische Kring een genoegzaam gevolg te geven aan de uitnodiging van het Algemeen Bestuur de 100ste algemene vergadering hier te ontvangen; maar we verheelden ons niet, dat aan die ontvangst nog heel wat vast zou zitten. We waren daarom blij, dat het ons mocht gelukken uit onze leden een zeer actieve regelingscommissie te vormen; terwijl deze regelingscommissie zich weer heeft mogen verheugen in de krachtige steun van de Chemische industrie in het Gooi. Het is mij een genoegzaam in de leden van het erecomité de vertegenwoordigers dier industrie hier te mogen begroeten.

Mijnheer de voorzitter, er rest mij nu nog slechts alle aanwezigen namens de Gooise Chemische Kring een recht genoegelijke avond en een zeer geslaagde vergadering toe te wensen."

Daarna sprak Dr. Ir. A. Slooff, voorzitter van de Regelingscommissie, als volgt:

„Mijnheer de voorzitter der Nederlandse Chemische Vereniging, Mijne Heren leden van het erecomité, Dames en Heren,

Mij aansluitend bij de woorden door de voorzitter van de Gooise Chemische Kring gesproken, is het ook voor mij een aangename taak U allen hier hedenavond welkom te heten. Nu U naar radiostad Hilversum gekomen bent om voor de 100ste maal te vergaderen en tevens het 45-jarige bestaan van Uw Vereniging te gedenken, zal het U interesseren, dat het juist dezer dagen 25 jaar geleden is, dat hier in Hilversum de eerste golven aan de aether werden toevertrouwd. Wanneer U morgen in het fraaie stadhuis der Gooise hoofdstad wordt ontvangen, zult U zich bevinden op de plaats, vanwaar dit in een beginstadium geschiedde. En nu vanavond zijn wij gast in een der vele moderne studiogeboeven, die Hilversum rijk is. Het is mij een behoefte van deze plaats hef K.R.O.-bestuur onze dank te betuigen voor haar welwillendheid voor deze avond haar grote concertstudio ter beschikking te stellen en ons tevens de gelegenheid te geven de vorderingen der uitzendtechniek waar te nemen.

Dr. de Gee memoreerde zo straks de daadwerkelijke steun, die wij bij de organisatie van deze bijeenkomst van de chemische industrie, vertegenwoordigd in het erecomité, mochten ondervinden. Ik zou de directies der N.V. Beiersdorf te Hilversum, Kininefabriek „Argasari" te 's-Graveland en N.V. Lemet-Boometal te Hilversum te kort doen, wanneer ik hen

niet in de hulde betrok. Ook deze firma's zijn wij zeer erkentelijk voor de financiële of materiële hulp bij de organisatie ondervonden.

Het programma van de feestelijkheden vermeldt op Donderdag 15 Juli verschillende uitstapjes in de omgeving van Hilversum. Daar het Gooi rijk is aan bezienswaardigheden en natuurschoon, vereenvoudigde dit de taak der Regelingscommissie. Aan de andere kant waren wij er ons van den beginne van bewust, dat de logiesruimte in een toeristencentrum als het Gooi ons veel hoofdbreken zou kosten. Dat het ons toch gelukt is, de velen Uwer, die om logies vroegen, ook aan onderdak te helpen, hebben wij te danken aan de Vereniging voor Vreemdelingenverkeer alhier, die dit probleem vlot wist op te lossen.

Ik mag hier tevens onze dank betuigen aan het dames-comité onder presidium van Mej. Dr. Modderman, welk comité onze zorgen over de uitstapjes voor vrouwelijke bezoekers volledig heeft weggenomen door het opstellen van een zeer aantrekkelijk programma. Tenslotte wil ik nog de firma Centen dank zeggen voor haar geste om bij deze gedenkwaardige vergadering het programma in boekvorm te doen verschijnen.

Mijnheer de voorzitter, de Regelingscommissie stelt het grote aantal deelnemers (ik geloof te mogen zeggen dat alle records gebroken zijn) aan deze drie-daagse bijeenkomst zeer op prijs en zij hoopt van haar kant, dat U allen met veel genoegzaam terug zult denken aan deze dagen in het Gooi doorgebracht.

De met veel bijval onderstreepte toespraken van beide sprekers werden door de voorzitter van het Algemeen Bestuur der Nederlandse Chemische Vereniging, Prof. Dr. Ir. J. Coops, met de volgende rede beantwoord:

Mijnheer de voorzitter van de Gooise Chemische Kring, Mijnheer de voorzitter van de Regelingscommissie, Dames en Heren,

Na de vriendelijke woorden die U zo juist tot ons gericht heb, voel ik mij gedrongen namens de leden der Nederlandse Chemische Vereniging, U, Mijnheer de voorzitter van de Gooise Chemische Kring, er voor te danken, dat Uw Kring het verzoek van het Algemeen Bestuur om als gastheer op te treden voor onze 100ste vergadering, direct hebt willen accepteren.

En nu wij enkele uren in Hilversum hebben doorgebracht, durf ik al te constateren dat de keuze van het Gooi voor deze bijeenkomst een uitermate geschikte belofte te worden.

Deze middag hebben wij bemerkt, dat er in Hilversum moderne en ruime vergaderzalen te onzer beschikking zijn en dat de materiële verzorging van onze leden in Uw restaurants en hotels in een vlot tempo geschiedt en op een wijze, die vooroorlogse herinneringen bij ons wakker roept.

Uw uitnodiging hedenavond hier in deze fraaie studio samen te komen, wijst er op, dat wij niet alleen wetenschappelijk verrijkt van deze vergadering zullen heengaan, doch ook dat U ons een artistieke bevrediging van bijzondere kwaliteit wilt schenken, nu wij zo aanstonds de kunstprestaties van de heer Dolf van der Linden en zijn medewerkers en van de heer Goedhart uit de eerste hand zullen kunnen genieten. Voor de welwillende medewerking van de Directie

der K.R.O. in het organiseren van de bijeenkomst van deze avond alhier, alsook voor de rondleiding door deze moderne studio, zijn wij zeer erkentelijk.

Mijnheer de voorzitter van de Regelingscommissie, de eerste spreker van deze avond heeft een netelig vraagstuk aangesneden, toen hij Hilversum de hoofdstad van het Gooi noemde. Gelukkig behoeven wij het probleem of Hilversum als dorp dan wel als stad moet worden gequalificeerd, hedenavond niet op te lossen: Appellerende aan de wijsheid van de wetgever kunnen wij volstaan met de qualificatie „gemeente”. Toch, Mijnheer de voorzitter, ben ik overtuigd, dat de op zichzelf moeilijke en omvangrijke taak van het organiseren van een zo druk bezochte driedaagse vergadering als de onze, juist door het bijzondere karakter van de gemeente Hilversum als stad en dorp tegelijk, aanmerkelijk verlicht is geworden.

Hilversum als dorp in het midden van het Gooi biedt U de gelegenheid, als de weersomstandigheden morgen tenminste even gunstig zijn als vandaag, ons te laten genieten van een natuurschoon van bijzondere bekoring.

Het stads karakter van Hilversum, dat zich o.a. uit in zijn fraaie winkels en zijn accommodatie voor het waardig ontvangen van gasten, hangt samen met zijn fenomenale groei, die mede veroorzaakt wordt door de bloeiende Gooise industrie. Die industrie is zeer veelsoortig; de chemische neemt er een belangrijk aandeel in. Hierdoor werd het U mogelijk onder voorzitterschap van Uw actieve burgemeester een eremité van industriëlen te vormen, dat met enkele andere heren samen een metterdaad warme, en door ons zeer gewaardeerde belangstelling voor de Nederlandse Chemische Vereniging en haar 100ste vergadering aan de dag legde.

Die daadwerkelijke belangstelling dezer industriële heren heeft, naar ik durf te onderstellen, de financiële basis voor de werkzaamheden van Uw regelingscommissie aanmerkelijk versterkt.

Het voortvarende industriële karakter van het Gooi met de gemeente Hilversum als centrum, een plaatsnaam, die zonder enige overdrijving in een groot deel van West-Europa een zekere vermaardheid bezit, een vermaardheid die nog snel zal toenemen nu Hilversum sedert enige dagen opgenomen is in het luchtverkeersnet, maakte het vervolgens Uw regelingscommissie mogelijk de medewerking in te roepen van verschillende directies van grote ondernemingen in Hilversum en in het Gooi om onze leden in hun fabrieken de laatste vorderingen te demonstreren van de techniek, van het menselijke kunnen, van de beheersing van de materie door de wetenschap.

Ook voor deze medewerking, die U hebt gezocht en gevonden, zijn wij zeer erkentelijk.

Het verheugt ons bijzonder, dat het dames-comité onder presidium van Mej. Dr. Modderman een zo aantrekkelijk programma voor de uitstapjes voor onze dames heeft weten samen te stellen en dat U bij het moeilijkste gedeelte van Uw taak, het zoeken van onderdak voor een zo talrijke schare, in Uw toch reeds met gasten overstromde gemeente op de ook door U gewaardeerde hulp van de zo bijzonder actieve afdeling van de V.V.V. alhier hebt mogen rekenen.

Beide breng ik namens onze leden, onze bijzondere dank voor hun belangeloze en toegewijde medewerking.

Mijnheer de voorzitter van de Gooise Chemische Kring, ik ben overtuigd, gezien de wijze waarop deze

eerste dag alles als „op rolletjes” liep en gelet op de gunstige factoren die ik U zo even noemde, dat onze zo druk bezochte 100ste vergadering in het jonge cultuurcentrum Hilversum dank zij Uw aller toegewijde medewerking, een zeer succesrijke zal worden. Voor die medewerking, in welke vorm ook geleverd, of nog te leveren, breng ik U namens het Algemeen Bestuur onzer Vereniging en uit naam van al onze leden, hartelijk dank en ik wens U allen een genotvolle avond en goede dagen in het Gooi toe!

Kort na het applaus dat op deze rede volgde daverde het handgeklap weer door de zaal toen Dolf van der Linden zijn orkest introduceerde evenals toen Dr. H. Goedhart werd ingeleid en door een serie declamaties, welke zeer in de smaak vielen, bewees dat hij op litterair gebied even goed thuis is als in de chemie. Het kostte na afloop zelfs moeite om sommige toehoorders te doen aannemen dat hun dit op hoog peil staande kunstevenement werd geboden door een beroeps-*chemicus*.

De goed verzorgde aankondigingen van de orkestnummers van het radio-orkest van Dolf van der Linden gaven een radio-sfeer aan het geheel en een hartelijk applaus na elk der nummers bewees dat het optreden van dit door de radio-uitzendingen reeds zo bekende orkest aan de hooggespannen verwachtingen beantwoordde.

Welvoorziene tafeltjes in het studio-restaurant zorgden in de pauze voor een gewaardeerde verzoening.

Na deze zeer geslaagde ontvangstavond togen velen op weg naar het Palace Hotel waar al spoedig geen plaats onbezet was en Gerard van Krevelen, met zijn door de radio alom bekende dansorkest zijn faam in alle opzichten eer aan deed. Geen wonder dan ook, dat de dansvloer tot aan het sluitingsuur volledig bezet was, waarbij een onzer oudste ereleden met een benijdenswaardig jeudig enthousiasme, verschillende malen onder de dansenden werd opgemerkt.

Op Donderdag 15 Juli hield Ir. J. W. Bartelds van het Centraal Planbureau in Hof van Holland voor een wederom geheel gevulde zaal zijn voordracht over: „*Toekomstmogelijkheden van de Nederlandse industrie*”. Deze voordracht is, nog aangevuld met een gedeelte dat door tijdgebrek niet meer ter sprake kon komen, in het Chemisch Weekblad van 18 September afgedrukt. De levendige discussie en het langdurige applaus bewezen, dat de spreker een onderwerp had aangesneden, dat — nog ondersteund door de wijze van behandeling — de algemene belangstelling had. De voorzitter maakte zich dan ook tot tolk van alle aanwezigen door Ir. Bartelds in hartelijke woorden te bedanken voor zijn zeer interessante voordracht.

Nadat de traditionele foto voor het stadhuis was genomen, had om 12 uur de ontvangst door het Gemeentebestuur ten stadhuize plaats.

De burgemeester van Hilversum Mr. J. A. G. M. van Hellenberg Hubar heette hier namens het gemeentebestuur alle aanwezigen welkom en releveerde o.a. het grote belang, dat alom wordt gehecht aan de industriële ontwikkeling in ons land, waarbij de chemische industrie een belangrijke plaats inneemt. De Burgemeester was er van overtuigd, dat de Neder-

landse Chemische Vereniging er in belangrijke mate zou toe kunnen bijdragen om deze ontwikkeling in goede banen te leiden, waardoor niet alleen de belangen van de leden, doch tevens het belang van ons Vaderland wordt gediend. Hij sprak daarbij de wens uit dat het de Nederlandse Chemische Vereniging gegeven zou zijn in deze geesf nog belangrijk werk tot stand te brengen. Spreker hoopte dat het ontspanningsprogramma, gesteund door goede weersomstandigheden een geschikte gelegenheid zou bieden om nader met het Gooi kennis te maken en dat alle deelnemers na terugkeer in hun haardsteden zeer aangename herinneringen zouden bewaren aan Hilversum en het Gooi.

Prof. Dr. Ir. J. Coops, beantwoordde de toespraak van de Burgermeester met de volgende woorden:

„Mijnheer de Burgemeester,

Namens de Nederlandse Chemische Vereniging dank ik U en de aanwezige vertegenwoordigers van het gemeentebestuur zeer voor Uw welwillende ontvangst in Uw fraaie raadhuys, en U, Mijnheer de Burgemeester, dank ik in het bijzonder voor de gevoelvolle woorden die U wel tot ons hebt willen spreken.

In Uw toespraak heeft het mij getroffen, dat U een open oog blijkt te hebben voor de betekenis van de chemie en hare toepassingen in het leven van nu, alsook voor dat van de toekomst.

Dat U waardering blijkt te hebben voor de chemische industrie, kon ik van U als burgemeester van een onzer grootste gemeenten zeker verwachten.

Immers uit hoofde van Uw ambt als burgervader hebt U te waken voor de belangen van alle bevolkingsgroepen en moet U daarom wel kennis nemen van de betekenis van het werk Uwer gemeentenaren voor de samenleving in haar geheel. Dat U dus overtuigd is van de waarde van de chemie voor de maatschappij van nu, meen ik dus wel te mogen afleiden uit het feit dat de chemische industrie in de groeiende gemeente die aan Uw zorgen toevertrouwd is, geen onbelangrijke plaats inneemt.

Het heeft mij wel in het bijzonder getroffen, toen ik uit Uw betoog mocht beluisteren, dat U van de chemische industrie voor de toekomst van ons land nog veel meer verwacht dan zij op dit ogenblik presteert, en dat Uw verwachtingen hieromtrent zich volkomen aansluiten bij de strekking van de rede van Ir. Bartelds van het planbureau, over de toekomstmogelijkheden van de Nederlandse industrie, welke rede wij hedenochtend mochten aanhoren en waarbij U, zoals U ons zoëven verklaarde, tot Uw spijt niet aanwezig kon zijn.

Mijnheer de Burgemeester, U hebt het voorrecht leiding te mogen geven aan een bloeiende gemeente van West-Europese vermaardheid. Immers de stem van Hilversum klinkt tot ver over onze landsgrenzen. En al komt er uit het Oosten een storend geluid, de weg naar het Westen ligt voor Uw radiogolven open.

Die vermaardheid van Uw gemeente zal nog toenemen, nu Uw gemeentebestuur er aan heeft medegewerkt, dat er weinige dagen terug een rustpunt voor het vliegverkeer hier gereed gekomen is. Al is het begin nog bescheiden, toch is Hilversum hierdoor in feite opgenomen in het meest moderne snelverkeer.

Mijnheer de Burgemeester, het verheugt mij bij-

zonder dat U, onze gastheer, aan het hoofd van zo'n voortvarende gemeente oog toont te hebben voor de toekomstmogelijkheden van de chemie en de chemische industrie.

Des te meer waardeer ik dat wij in Uw gemeente gastvrijheid hebben verkregen voor onze 100ste algemene vergadering.

De schitterende vergaderaccommodatie ons hier geboden, het actieve medeleven Uwer gemeentenaren en de vele mogelijkheden die Hilversum ons levert om onze leden, behalve van ons wetenschappelijk menu, ook te doen genieten van het natuurschoon van Uw fraaie plaats en haar bekoorlijke omgeving, en last but not least van Uw veelzijdige industrie, zijn voor ons even zo vele gunstige factoren voor het succesvol verloop van onze vergadering.

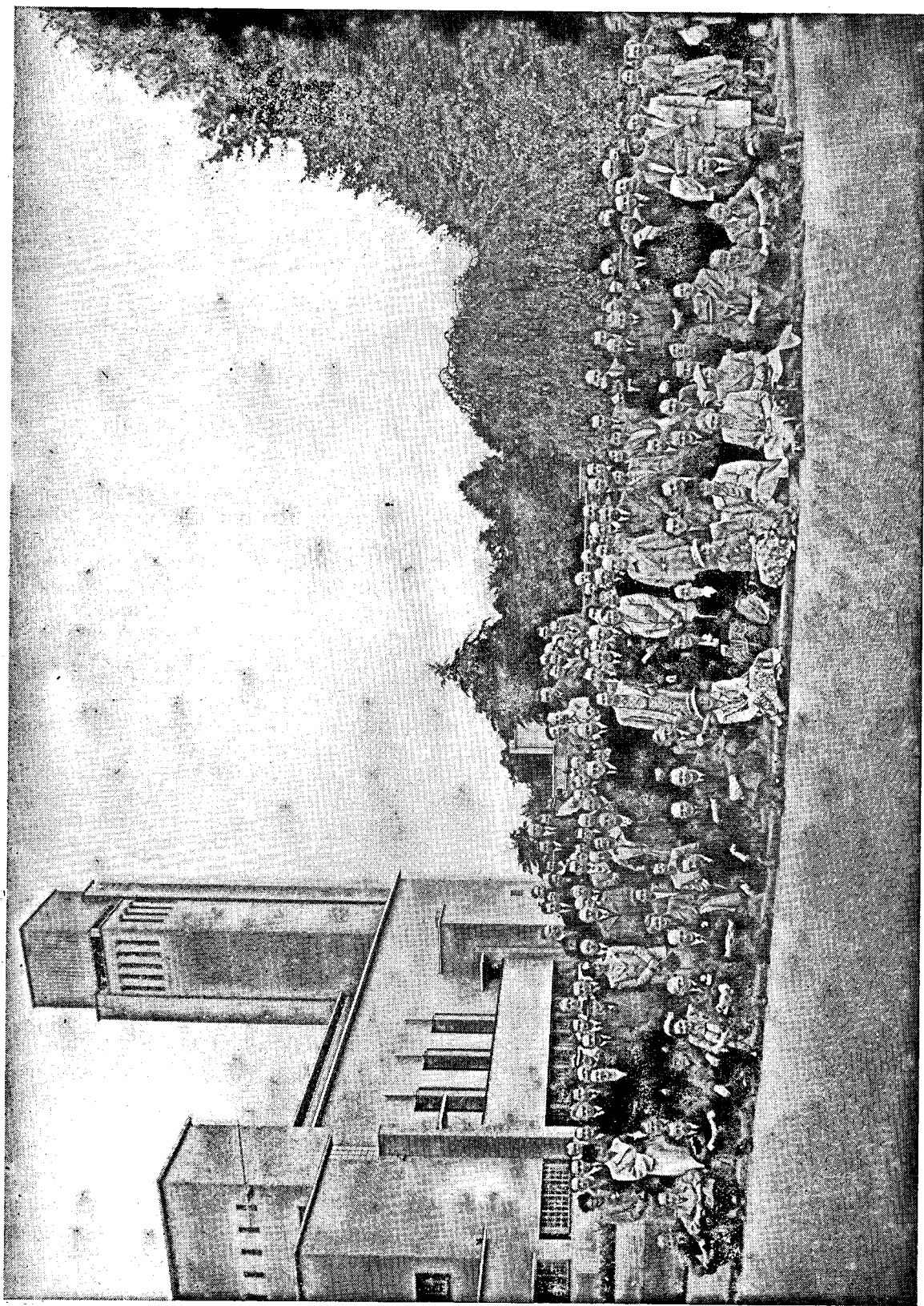
Mijnheer de Burgemeester, namens het Algemeen Bestuur en namens alle hier aanwezige leden van de Nederlandse Chemische Vereniging dank ik U nogmaals hartelijk voor Uw gastvrijheid in Uw gemeente en in het bijzonder voor Uw zeer gewaardeerde ontvangst in Uw stijlvol raadhuys en ik moge eindigen met het uitspreken van de wens, dat het werk van onze chemici inderdaad moge beantwoorden aan Uw hooggespannen verwachtingen tot bestendiging en uitbreiding van de bloei van de industrie in Hilversum en elders, en dat de chemie op deze wijze haar bijdrage moge leveren tot de wederopbouw van ons dierbaar vaderland.

Hierna werd onder leiding van de Burgemeester het fraaie stadhuis bezichtigd, waarna om 1 uur het Hof van Holland weer in het centrum van de belangstelling stond voor de gemeenschappelijke lunch, en de middag gevuld werd met de uitstapjes naar Loosdrecht, het Muiderslot en de Lage Vuursche.

Zij boden de talrijke deelnemers, geholpen door goede weersomstandigheden de gelegenheid met volle teugen te genieten van het natuurschoon waaraan het Gooi zo rijk is.

Om 7 uur ving in Hotel Hamdorff te Laren de receptie door het Algemeen Bestuur van de Nederlandse Chemische Vereniging aan. De entree bood reeds een feestelijke aanblik, door een viertal enorme, zeer fraaie bloemstukken van de N.V. Koninklijke Nederlandse Zoutindustrie, de Haagse Chemische Kring, de N.V. D. B. Centen's Uitgevers Maatschappij en de N.V. Drukkerij v.h. C. de Boer in Den Helder. In korte tijd waren de receptiezalen met een talrijke schare gevuld, die in feestelijke stemming, zelfs toen de ruime zalen te klein dreigden te worden, slechts node gevolg gaven aan de diplomatieke uitnodiging der Regelingscommissie om zich bij de uitgang van de plaats aan het officiële diner op de hoogte te stellen. De ruime eetzalen van Hamdorff bleken juist capaciteit genoeg te hebben om aan de talrijke deelnemers plaats te bieden en boden dan ook door de gezellige drukte en smakelijk versierde tafels die extra feestelijke aanblik, welke aan een „uitverkocht huys" steeds eigen is.

Het record aantal deelnemers, de gezellige sfeer, een goed menu en last but not least de aanwezigheid van zovele en zo charmante disgenoten waren mede oorzaak dat het tafeldiscours in de „afdelingen" welke geen gezichtsverband met de tafelpresident hadden, af en toe pas na energieke pogingen via de microfoon kon worden onderdrukt wanneer een der vele sprekers het woord verlangde.

Deelnemers aan de 100ste Algemene Vergadering voor het Stadhuis te Hilversum.
Foto de Groot - Hilversum.

De voorzitter sprak na de heildronk op Hare Majesteit de Koningin en de Leden van het Koninklijke Huis woorden van dank tot de gasten voor hun aanwezigheid, het erocomité, de vertegenwoordigster van de Société de Chimie de Belgique, de vertegenwoordigers van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Pharmacie, het Koninklijk Instituut van Ingenieurs, de Nederlandse Natuurkundige Vereniging, de N.V. Centen's Uitgevers Maatschappij en de N.V. Drukkerij v.h. C. de Boer Jr.

Na een speciaal woord van dank tot Dr. W. P. Jorissen, een der oprichters van de Nederlandse Chemische Vereniging, stelde de voorzitter voor aan de tweede nog in leven zijnde oprichter, Ir. H. Baucke, een telegram van hulde, te zenden, welk voorstel met algemene bijval werd begroet.

Mr. J. A. G. M. van Hellenberg Hubar, Burgemeester van Hilversum, sprekende namens het erocomité, achtte het vieren van het 9e lustrum van de Nederlandse Chemische Vereniging een ongezochte gelegenheid om er op te wijzen dat Nederland reeds van ouds een goede naam op chemisch gebied bezat, die tot op de huidige dag is bewaard gebleven. Spreker wees er op dat een Boerhaave en een van 't Hoff wel onder geheel andere omstandigheden dan de tegenwoordige chemici moesten werken. Zij waren vrijwel uitsluitend aangewezen op persoonlijke activiteit en misten de stimulans van de industrie en van organen welke de beschikbare krachten konden coördineren om, zodoende het rendement van hun arbeid tot grotere hoogte op te voeren. Thans profiteert men in veel grotere mate van elkanders ervaringen en werkt men in organisch verband samen, hetgeen van belang is om onze naam in het buitenland hoog te houden. Weinig gebieden kunnen op zoveel voorbeelden bogen van de samenwerking tussen wetenschap en praktijk, waarbij de gemeenschappelijke basis bevruchtend is voor de toepassingen waar het geheel Vaderland van profiteert. Hoewel spreker de belangrijke lezing van Ir. Bartelds niet had kunnen bijwonen, was hem daarover genoeg ter ore gekomen om de indruk te hebben dat er blijkbaar nog nieuwe wegen openstaan voor hoog gekwalificeerde intellectuele- en handenarbeid, die Nederland nog goede kansen moeten kunnen bieden.

De heer *Armbrust*, sprekende namens de Koninklijke Nederlandse Mij t.b. der Pharmacie, zette in een geestige speech uiteen welke interessante ervaringen hij door zijn officiële kleding rijker was geworden en deelde mede dat hij door aansluiting bij een chemische kring nauwer in contact was gekomen met de Nederlandse Chemische Vereniging. Hij hoopte dat nog vele apothekers zijn voorbeeld zouden volgen.

Dr. Ir. J. C. *Vlugter* sprak namens het Koninklijk Instituut van Ingenieurs, Prof. Dr. C. J. *Bakker* namens de Nederlandse Natuurkundige Vereniging. Beide sprekers gaven uiting aan hun wens tot een verdere nauwe samenwerking in de toekomst tussen de Nederlandse Chemische Vereniging en hun verenigingen.

Prof. Dr. J. M. *Bijvoet* legde nog eens extra de nadruk op het verdienstelijke werk van de regelingscommissie, waarna Prof. Dr. *Wibaut* enige herinneringen weergaf van de eerste Algemene Vergadering welke hij bijwoonde, de wintervergadering van 6 December 1909. In die tijd werd nog een diploma uitgereikt ten bewijze dat men als lid van de

Nederlandse Chemische Vereniging was aangenomen. Daarop komt een soort crayon-tekening voor van een vrouwenfiguur met schild, speer en helm — Pallas Athene —, men kan ook een uil herkennen en een krans van rozen, een tetraëder-model van van 't Hoff, en de ptx-figuur van Bakhuis-Rozeboom, zodat het geheel nogal een academisch karakter had. Typerend was dat op het diploma wel de aanduidingen: „de Heer” en „Mejuffrouw” voorkwamen, waarvan er een moest worden doorgeschrapt, doch „Mevrouw” daarop ontbrak. Het aantal chemici was toen nog gering, zo gering, dat sommige Hooggeleerden aansluiting bij de grote „Verein Deutscher Chemiker” bepleitten!

Thans zijn zeer belangrijke onderwerpen als grotere industrialisatie en samenwerking tussen wetenschap en techniek aan de orde van de dag, waardoor een nauw contact tussen de vele leden van de Nederlandse Chemische Vereniging wel zeer gewenst is. De Algemene Vergaderingen bieden een prachtige, telkenjare wederkerende gelegenheid om elkander beter te leren kennen. Spreker, die er overigens enigszins aan twijfelde of dit werkelijk de 100ste Algemene Vergadering was, eindigde met een heildronk op de bloei van de Nederlandse Chemische Vereniging.

De voorzitter beantwoordde daarna alle sprekers. In de eerste plaats de Burgemeester, die getoond had een open oog voor, en veel begrip van, de chemie te bezitten. Hij bedankte de Burgemeester nogmaals voor de ontvangst op het raadhuis en vooral voor de zeer gewaardeerde aanwezigheid met zijn eega als gasten op dit feestmaal. De ervaringen die de heer *Armbrust* had opgedaan en door hem zo geestig waren gereleveerd, vonden wellicht hun oorsprong in het feit dat hij nog een ogenblikje „in de oude tijd” had geleefd. De voorzitter vernam met genoegen dat er bij de pharmaceuten belangstelling bestaat voor de chemie zoals die in de Nederlandse Chemische Vereniging is belichaamd. De reeds nauwe samenwerking heeft steeds zijn volle sympathie en steun.

De door Dr. Ir. *Vlugter* geuite wens voor een nauwere samenwerking in de toekomst tussen het Kon. Instituut van Ingenieurs en de Nederlandse Chemische Vereniging, zullen naar de voorzitter verwacht reeds morgen in vervulling gaan, daar een punt van de agenda der Huishoudelijke Vergadering hiermede nauw verband houdt. Spreker hoopt dat de daarbij te leggen grondslag voor beide verenigingen een zeer vruchtbare zal zijn. De chemici, die bij hun contact met fabrieken en apparaten de hulp van de ingenieurs nodig hebben en de ingenieurs, die door een goed inzicht in de chemie en het werk der chemici evenzeer steun voor hun werk zullen vinden, kunnen bij een goede samenwerking slechts gebaat zijn.

De samenwerking met de physici, door Prof. *Bakker* ter sprake gebracht, zou volgens de voorzitter in de toekomst steeds effectiever worden, daar de physici zo intensief bezig zijn om de oude idealen der chemici, de transmutatie der elementen, te verwerkelijken.

Met de extra-hulde van Prof. *Bijvoet* aan het adres van de Regelingscommissie stemde de voorzitter gaarne in en dankte daarbij nog speciaal het damescomité voor de uitnemende regeling van de uitstapjes voor de dames der leden.

In zijn antwoord aan Prof. *Wibaut* stelde de voorzitter vast, dat er in diens rede behalve een grote

liefde voor chemie en historie ook nog grote belangstelling voor rekenkunde te beluisteren viel, tot uiting komende in de twijfel of dit wel de 100ste vergadering was. De voorzitter gaf toe dat er in de reeks een formule $1 + 1 = 1$ schuilde, veroorzaakt door een juridische kunstgreep ter bevrediging van het Ministerie van Justitie, doch dat in ieder geval op deze feestelijke bijeenkomst de 100ste Algemene Vergadering werd gevierd.

Nadat de voorzitter nog de schenkers van de prachtige bloemstukken had bedankt, stelde hij voor aan Hare Majesteit de Koningin en Hare Koninklijke Hoogheid de Prinses Regentes de volgende telegrammen te verzenden:

Aan Hare Majesteit de Koningin
Paleis Het Loo, Apeldoorn.

De Nederlandse Chemische Vereniging té Hilversum bijeen in haar druk bezochte 100ste Algemene Vergadering brengt Uwe Majesteit eerbiedig haar hulde en wenst uiting te geven aan haar verknochtheid aan Uw huis.

De voorzitter,
w.g. J. Coops.

De secretaris,
w.g. T. van der Linden.

Aan Hare Koninklijke Hoogheid de
Prinses-Regentes,
Paleis Soestdijk.

De Nederlandse Chemische Vereniging te Hilversum bijeen in haar druk bezochte 100ste Algemene Vergadering brengt eerbiedig Uwe Koninklijke Hoogheid haar hulde en wenst te getuigen van haar verknochtheid aan het huis van Oranje.

De voorzitter,
w.g. J. Coops.

De secretaris,
w.g. T. van der Linden.

Na de voorlezing hiervan, die met enthousiasme werd ontvangen, wenste de voorzitter allen nog een aangename tijd toe in de hoop dat deze feestdagen nog lang in prettige herinnering zouden voortleven.

Tot laat in de nacht bleven daarna velen nog op en om de dansvloer van Hamdorff-bijeen.

Op Vrijdag 16 Juli ving om 10.15 uur de Huishoudelijke Vergadering in Hof van Holland aan, waarvan een afzonderlijk verslag elders wordt opgenomen. Na afloop van deze goed bezochte vergadering was het Palace Hotel het punt van samenkomen van de door de N.V. Chemische Fabriek „Naarden” en de N.V. Polak en Schwarz's Essence-fabrieken aan de deelnemers en hunne dames aangeboden lunch, waar de talrijke gasten door Dr. W. A. van Dorp een hartelijk welkom werd toegeroepen. De voorzitter maakte zich tot tolk van alle aanwezigen en dankte in hartelijke bewoordingen de gulle gastheren voor dit zeer gewaardeerde noemaal en hun op hoge prijs gestelde belangstelling in, en medeleven met, de Nederlandse Chemische Vereniging.

Na afloop van deze zeer geanimeerde bijeenkomst gingen de excursies naar de N.V. Philips Telecommunicatie Industrie, Hilversum, de N.V. C. J. van Houten en Zoon, Weesp, de N.V. Philips-van Houten, Weesp en de N.V. Centrale Ammoniak-fabriek Weesperkarspel aan. Als gevolg van de lange duur der Huishoudelijke vergadering was het tijdschema enigszins in het gedrang gekomen, waardoor op de excursieleiders wel een zware wissel werd getrokken, die echter volkomen werd gehonoreerd. Zij slaagden er in om het programma toch volledig af te werken en het interessante en leerzame beeld van hun bedrijven geheel tot zijn recht te doen komen, waardoor zij het grote aantal deelnemers bijzonder aan zich hebben verplicht.

Verslag, tevens notulen, der Huishoudelijke Algemene Vergadering van de Nederlandse Chemische Vereniging

op Vrijdag 16 Juli 1948 te Hilversum.

061.3

De voorzitter, Prof. Dr. Ir. J. Coops, opent om 10 h 15 de honderdste Algemene Vergadering met de volgende woorden:

Dames en Heren!

Het zij mij vergund hier in herinnering te brengen, dat, nadat in het Tijdschrift voor toegepaste scheikunde en hygiëne van de jaren 1902 en 1903 een discussie was gevoerd over de wenselijkheid van het oprichten van een vereniging van chemici, op 15 April 1903 de oprichtingsvergadering van onze Nederlandse Chemische Vereniging plaats vond. Op 4 Juli 1903 volgde de eerste Algemene Vergadering. In deze vergadering werden de Statuten vastgesteld en werd het eerste Bestuur gekozen. Dit bestond uit:

Prof. Dr. Ernst Cohen, voorzitter.

Dr. W. P. Jorissen, vice-voorzitter.

Ir. J. Rutten, secretaris.

Alide Grutterink, apotheker, penningmeesteresse.

Ir. H. Baucke.

J. J. Hofman, apotheker.

Dr. L. Th. Reicher.

Prof. Dr. F. A. H. Schreinemakers.

Ir. A. Vosmaer.

Van deze leden van het eerste Bestuur zijn nog in leven Dr. Jorissen en Ir. Baucke en het doet mij een bijzonder genoegen bij deze honderdste Algemene Vergadering Dr. Jorissen, hier tegenover mij zittende, te mogen begroeten. Dr. Jorissen was niet alleen een der leden van het eerste Bestuur, maar tevens een dergenen, aan wiens initiatief in de eerste plaats de oprichting der Nederlandse Chemische Vereniging is te danken (Daverend applaus.)

Van degenen, die van de oprichting der Vereniging af lid waren, zijn verder nog in leven en nog lid der Vereniging: Prof. Dr. A. H. W. Aten, Prof. Dr. Ir. J. Böeseken, Dr. P. Th. Coebergh, Dr. W. J. van Heteren, Dr. D. J. Hissink, Prof. Dr. Ir. G. van

Iterson, Dr. A. W. K. de Jong, Ir. D. A. Kamp-schreur, Ir. S. H. Meihuizen, Prof. Dr. Ir. S. C. J. Olivier, Prof. Dr. W. Reinders, Drs. J. Renier, Prof. Dr. W. E. Ringer, Prof. Ir. E. Selleger, Dr. Th. Strengers, Dr. A. J. Ultée, Ir. E. C. Verschoor, Prof. Dr. A. J. Vandevelde, Dr. A. Verwey, Dr. G. L. Voerman, Dr. J. W. de Waal.

Na het huishoudelijke gedeelte der eerste Algemene Vergadering hield Prof. Cohen zijn eerste rede als voorzitter. Deze rede is afgedrukt als eerste artikel in het eerste nummer van het orgaan der Vereniging, het Chemisch Weekblad.

Na de rede van den voorzitter hield Prof. van Romburgh een voordracht, getiteld: „Over gutta-percha en haar cultuur”, waarna wederom Prof. Cohen het woord kreeg voor een viertal demonstraties. Aan het slot der vergadering stelde Prof. van Romburgh voor de algemene vergaderingen langer dan één dag te doen duren en alsdan enige feestelijkheden te organiseren.

Dames en Heren, gezien de zomervergadering 1948 te Hilversum, handelt ook nu nog de Vereniging naar dit in 1903 aanvaarde voorstel. (Applaus).

Vervolgens wordt aan de orde gesteld:

2. Verslag, tevens notulen, der Algemene Vergadering van 19 December 1947.

Deze worden in de vorm, waarin zij in het Chemisch Weekblad 44, 89 (1948) zijn gepubliceerd, goedgekeurd.

3. Mededelingen.

De voorzitter doet de volgende mededelingen:

a) In November 1947 ontving het Bestuur mededeling van de oprichting van de Nederlandse Technische Unie door het Kon. Instituut van Ingenieurs, de Vereniging van Delftse Ingenieurs, het Nederlands Instituut van Middelbare Technici, de Vereniging van Afgestudeerden aan Middelbare Technische Scholen en de Bond van Nederlandse Architecten, welke mededeling vergezeld ging van een verzoek tot overleg, in hoeverre samenwerking met, eventueel deelneming van de Ned. Chemische Vereniging mogelijk zou zijn. Deze Ned. Technische Unie is opgericht als een Stichting. Zij heeft tot doel een nauwe samenwerking van de besturen der organisaties, welke werkzaam zijn op technisch en technisch-economisch gebied; voorts het geven van voorlichting op technisch en technisch-economisch gebied aan de Overheid, alsmede in zake technisch onderwijs en vakopleiding. Zij tracht haar doel te bereiken door te coördineren en initiatief te nemen op het gebied van de technische verenigingen, de technische publicaties, de vakopleiding en het onderhouden van vak-kennis en vakkundigheid in de ruimste zin, door het bevorderen van het tot stand komen van studiegemeenschappen, het houden van en deelnemen aan congressen, lezingen en excursies.

Na enige besprekingen met Dr. Ir. Damme, voorzitter van de Ned. Technische Unie, werd een modus gevonden, dat het Bestuur onzer Vereniging bij toetreding tot de Technische Unie een vertegenwoordiger in het Dagelijks Bestuur zou kunnen aanwijzen, waardoor de samenwerking met ons, niettegenstaande de Ned. Chemische Vereniging slechts ten dele tot de technische verenigingen gerekend kan worden, zo

intensief mogelijk zal kunnen zijn. De problemen, die de Ned. Technische Unie in behandeling zal nemen, zullen menigmaal ook de belangen der chemische techniek raken, zodat het Algemeen Bestuur meende zich van deze Unie van Besturen niet afzijdig te mogen houden.

Als vertegenwoordiger in het Dagelijks Bestuur der Ned. Technische Unie vaardigde het Algemeen Bestuur de secretaris der Vereniging af met als plaatsvervangend vertegenwoordiger het bestuurslid Ir. H. J. Rijks.

b) Door het zuinige beheer, dat de Vereniging steeds gevoerd heeft, de nalatenschap van Ir. Fellenga en de onverwachte belangrijke overschotten der laatste jaren, is het vermogen der Vereniging, dat bedoeld is als buffer voor slechte tijden en om incidentele grotere uitgaven op te vangen, geleidelijk op een hoogte gekomen, dat verdere snelle aanwas overbodig genoemd mag worden.

Het Algemeen Bestuur heeft zich daarom afgevraagd, of het niet juist zou zijn om de opbrengst van dit kapitaal, die tot nu toe jaarlijks bij het kapitaal werd gevoegd, dienstbaar te maken aan de bevordering van het wetenschappelijk chemische onderzoek in Nederland, dat momenteel door de tijdsomstandigheden een teruggang schijnt te vertonen.

Het Bestuur heeft hiertoe gedacht aan het verlenen van steun aan jonge chemici, die al dan niet voor promotiedoelinden een onderzoek willen uitvoeren. Het beschikbare bedrag, dat op drie à vierduizend gulden per jaar te taxeren is, zou aan ten hoogste twee jonge chemici ter beschikking gesteld worden. Voortzetting van deze steun na een jaar zou mogelijk zijn ter beoordeling van een hiertoe in te stellen commissie. Dit komt dus neer op de instelling van een Fellowship van de Nederlandse Chemische Vereniging.

Indien de Algemene Vergadering met dit plan kan instemmen, zal het Algemeen Bestuur dit idee nader uitwerken en zo mogelijk op de a.s. wintervergadering bij de begroting 1949 met concrete voorstellen komen.

(De vergadering betuigt met applaus haar instemming met dit idee.)

Dr. G. L. Voerman, opmerkende, dat men feitelijk van twee Fellowships moet spreken, vraagt of de te steunen onderzoeken eventueel ook in het buitenland zullen mogen worden verricht.

De voorzitter antwoordt, dat men zich hierover nog niet heeft beraden.

Dr. A. J. Staverman zou het beter geacht hebben, indien dit voorstel tevoren bij de publicatie der agenda was medegedeeld. De leden hadden dan kunnen overwegen, of er wellicht andere doeleinden aan te geven waren behalve of in plaats van een Fellowship.

De voorzitter antwoordt hierop, dat dit voorstel bedoeld is om de leden op deze 100ste Algemene Vergadering een surprise te bereiden, het is te beschouwen als een geschenk bij het 45-jarig bestaan. Het zou geen verrassing geweest zijn, indien het van te voren bekend was gemaakt.

Dr. Staverman acht dit niet juist. De gelden behoren aan de Vereniging, dus aan de leden, zij zijn de schenkers.

De voorzitter trekt dan een parallel tussen dit geval en dat van een vader, wiens kinderen hem een ge-

schek als verrassing aanbieden, waarbij uiteindelijk de kosten van het geschenk uit de zak van de vader komen. Toch mag men dan wel van een surprise spreken.

Dr. A. L. W. de Gee heeft alle waardering voor de wijze, waarop de voorzitter deze discussie voert, maar hij is het eens met de mening van Dr. Staverman.

De secretaris wijst er dan op, dat het niet de bedoeling was van het Algemeen Bestuur een goed omljnd voorstel in te dienen, doch slechts een idee aan de vergadering voor te leggen om vervolgens, wanneer het blijken zou dat de vergadering met dit idee zou instemmen, dit nader uit te werken en dan in de December-vergadering met een omljnd voorstel te komen na dit tevoren ook aan de Raad van Overleg te hebben voorgelegd.

De voorzitter voegt hier nog aan toe, dat ook eventuele andere ideeën gaarne overwogen zullen worden en verzoekt die schriftelijk in te dienen bij de secretaris.

4. Verslag van het Algemeen Bestuur over 1947.

De voorzitter stelt de verschillende onderdelen van dit verslag achtereenvolgens aan de orde.

Dr. Ir. A. W. J. Mayer informeert naar de stand van zaken, wat het Chemisch Jaarboekje, deel II, betreft.

De secretaris moet tot zijn leedwezen zeggen, dat er, nadat er enige besprekingen in de Commissie zijn gevoerd, op het ogenblik z.i. weinig schot in de zaak schijnt te zitten. Hij heeft den secretaris der Commissie enige malen aangespoord, maar zonder succes.

Dr. J. M. van der Zanden, die lid van de Redactiecommissie van het Chemisch Jaarboekje is, merkt op, dat hij van besprekingen niets afweet.

De secretaris antwoordt hierop, dat er indertijd een kleine subcommissie is aangewezen, speciaal voor de bewerking van dit Jaarboekje en het is deze Commissie, die de door hem bedoelde besprekingen heeft gevoerd.

Dr. Voerman, die tot 1 Januari van dit jaar voorzitter was van de Redactiecommissie van het Chemisch Jaarboekje en tevens voorzitter van de bedoelde subcommissie, geeft dan een uiteenzetting van het door deze laatste commissie reeds verrichte werk. Men heeft een opstelling gemaakt van de tabellen, welke in de nieuwe druk zullen worden opgenomen. Men is nu wachtende op bepaalde aanvullingen en nieuwe tabellen, die voor het boekje worden samengesteld.

Dr. R. Loosjes wijst op een ingezonden stuk, dat onlangs in het Chemisch Weekblad verscheen en afkomstig was van de Vereniging van Raadgevende Scheikundigen, Hoofden van Particuliere Laboratoria. Met de strekking hiervan was hij het eens, maar de tweede helft van dit stuk stond z.i. op het niveau van een verkiezingspamflet. Hierin werd op laakbare toon een aanval gedaan op het regeringsbeleid. Spreker vraagt of een dergelijke toon getolereerd moet worden.

De voorzitter dankt de spreker voor zijn opmerking en zal deze aan de redactie van het Chemisch Weekblad doorgeven. Zijn persoonlijke mening is, dat het op laakbare wijze oefenen van kritiek op een punt van regeringsbeleid in een ingezonden stuk niet juist is, maar er kan, ofschoon niet goed te keuren, wel eens iets doorslippen.

De voorzitter vestigt vervolgens de aandacht op de in het verslag voorkomende klacht over het gebrek aan copie voor het Recueil en wekt de leden nog eens op hun eigen tijdschrift niet te vergeten.

De secretaris deelt mede, dat sinds enkele weken de toevloed van copie een verbetering heeft ondergaan.

Bij het hoofdstuk *Vacantiecurssussen* kan de voorzitter mededelen, dat dit jaar de vacantiecurssussen door zullen gaan. Bij het hoofdstuk *Commissies* wijst hij er op, dat de Commissie voor *Physische Constanten* opgeheven is door het in werking treden van het Centraal Instituut voor *Physisch-chemische Constanten*. De leden der Commissie zetten hun werk nu als Bestuur van het Centraal Instituut voort.

De voorzitter stelt nu, met tijdelijk overslaan der agendapunten 5 en 6, punt 7 der agenda aan de orde, nl.:

7. Verslagen van de Commissies over 1947.

Dr. Mayer heeft in het jaarverslag der Bibliotheekcommissie gelezen, dat contact gezocht is met het NIDER en dat het daaruit gevolgde overleg bij het einde van het jaarverslag nog gaande was. Hij zou gaarne vernemen, waartoe dit verder heeft geleid.

De secretaris deelt mede, dat het Algemeen Bestuur in de loop van het vorige jaar een schrijven ontving van een vijftal bibliotheekbeheerders, waarin aangeraden werd met het oog op de uitgave van de inventaris van natuurwetenschappelijke periodieken af te zien van een hernieuwde uitgave van de Tijdschriftenlijst der Ned. Chemische Vereniging. Naar aanleiding daarvan had hij een onderhoud met Dr. Scholten, een der ondertekenaars, in de loop waarvan deze tot de erkenning kwam, dat uitgave van een nieuwe druk van de Tijdschriftenlijst toch zijn nut had.

Ter sprake kwam hierbij — ter voorkoming van dubbel werk — een mogelijke samenwerking met het NIDER. Bij een daarop volgend onderhoud met de heren Ir. Donker Duyvis en Dr. Steggerda, resp. secretaris en directeur van het NIDER, bleek, dat zij voor een nieuwe uitgave van de inventaris een vereenvoudiging voorstonden door alleen op te nemen die tijdschriften, waarop de verschillende bibliotheken op het ogenblik geabonneerd waren, terwijl men de andere, z.g. dode litteratuur, niet meer wilde vermelden. Hiernaar werd bij het NIDER weinig gevraagd. Wanneer men die nodig had, zou men ze eenvoudig in de vorige druk van de inventaris kunnen opzoeken. Direct kwam toen de vraag op, of ook bij de nieuwe uitgave van de Tijdschriftenlijst deze vereenvoudiging niet zou kunnen worden toegepast. Dit zou de samenwerking met het NIDER gemakkelijken. Overleg in het Algemeen Bestuur en met voorzitter en secretaris der bibliotheekcommissie leidde er vervolgens toe, dat besloten werd deze vereenvoudiging eveneens toe te passen. Met het NIDER werd afgesproken, dat een gemeenschappelijke circulaire tot de bibliotheken in Nederland zou worden gericht met het verzoek een opgave te verstrekken van alle natuurwetenschappelijke tijdschriften, waarop men geabonneerd was met vermelding van welke jaargang af het tijdschrift in de bibliotheek aanwezig was. Uit de aldus bij het NIDER binnengekomen opgaven zou dan de Ned. Chemische Vereniging de tijdschriften selecteren, die

in de Tijdschriftenlijst zouden worden opgenomen. Hiervoor is echter iemand nodig, die dit werk verricht en de moeilijkheid is, dat er na het overlijden van Ir. Slingervoet Ramondt, de bewerker van Tijdschriften- en Boekenlijst, nog niemand is gevonden, die de tijd, de liefhebberij en de bekwaamheid op dit gebied heeft om in diens voetsporen te treden.

Het plan van het Algemeen Bestuur was om, zodra de gegevens beschikbaar kwamen, een oproep in het Chemisch Weekblad te plaatsen om iemand voor dit werk te vinden. Een en ander is echter vertraagd door de drukte, die voor het NIDER dit jaar verbonden was aan de voorbereiding en het houden van de Conférence de la Fédération internationale de Documentation in Den Haag. Nu deze achter de rug is, verwacht spreker, dat de circulaire spoedig zal kunnen uitkomen.

Dr. Mayer vraagt dan, of het geen overweging zou verdienen bij de nieuwe uitgave meer aandacht te besteden aan meer economisch georiënteerde tijdschriften. Zijns inziens is hier alles voor te zeggen. Economische vraagstukken spelen ook in de chemie een grote rol. Artikelen op economisch gebied vindt men echter in de regel niet in de zuiver wetenschappelijke tijdschriften. Hij zou dus willen verzoeken het daaraan te leiden, dat ook deze soort tijdschriften in de Tijdschriftenlijst en in de inventaris van natuurwetenschappelijke periodieken wordt opgenomen.

De voorzitter zegt ernstige overweging van deze suggestie toe.

De secretaris meent, wat de inventaris betreft, dat Dr. Mayer zelf hier invloed op zal kunnen uitoefenen, aangezien hij onlangs tot secretaris van het NIDER is benoemd.

Dr. Mayer merkt verder op, dat een opvolger van Ir. Slingervoet Ramondt, die een buitengewone kracht was, in ons midden met een lantaarntje zal zijn te zoeken. Gesproken wordt daarom over salariëring en spreker geeft in overweging om ook hierbij samenwerking te zoeken met het NIDER zonder dat hij wil zeggen: laat het NIDER het doen. Maar wordt een chemicus voor dit werk gevonden, laat hem dan innig samenwerken met het NIDER.

De secretaris kan in antwoord hierop mededelen, dat met het NIDER ook reeds de mogelijkheid ter sprake kwam, dat een dergelijke kracht eventueel zijn werk op het Bureau van het NIDER zou verrichten.

Dr. C. Groeneveld adviseert behalve met het NIDER ook contact op te nemen met de Sectie voor speciale bibliotheken van de Nederlandse Vereniging van Bibliothecarissen, speciaal met de voorzitter dezer Sectie, Dr. van der Wolk. Verder wijst hij op de Centrale Catalogus van de Kon. Bibliotheek. De lijst moet in redelijke tijd klaar komen. Fondsen dienen hiervoor beschikbaar te worden gesteld, teneinde een geschikte kracht te salariëren.

De secretaris kan mededelen, dat de wens van Dr. Groeneveld wat de Sectie speciale bibliotheken en Dr. van der Wolk betreft in zeker opzicht reeds is voorkomen, aangezien ook het idee besproken was bij de opzet van de nieuwe inventaris een adviescommissie te betrekken, waarvan ook Dr. van der Wolk deel uitmaakte of verzocht zou worden uit te maken.

Drs. W. P. Roelofs merkt op, dat zowel de inventaris als de Tijdschriftenlijst vele onjuiste opgaven bevatten. Hij zou gaarne zien, dat in de nieuwe uit-

gave, in geval zij tijdschriften betreft, die niet meer zouden worden opgenomen, correcties zouden worden afgedrukt.

De voorzitter verzoekt de spreker de hem bekende onjuiste opgaven door te geven. Men zal dan daarvoor gaarne gebruik maken.

Vervolgens worden de jaarverslagen goedgekeurd.

Aan de orde wordt nu gesteld punt 5 der agenda.

5. *Rekening en verantwoording van de penningmeester over 1947.*

De voorzitter wijst er op, dat allerlei factoren in het afgelopen jaar in één richting hebben gewerkt, waardoor het bijzonder gunstige resultaat is veroorzaakt. Er is echter geen enkele garantie, dat dit ook in volgende jaren het geval zal zijn.

Dr. van der Zanden vraagt, of er bij de belegging van het kapitaal rekening gehouden is met een eventuele devaluatie van de gulden.

De voorzitter beantwoordt deze vraag bevestigend.

De rekening en verantwoording wordt vervolgens met algemene stemmen goedgekeurd.

6. *Voorstel tot het brengen van een suppletoire post, groot f 1800.— op de begroting voor 1948.*

Nadat de voorzitter deze post nog even nader heeft toegelicht en betoogd heeft, dat hiermede een fout wordt hersteld, wat in feite reeds vroeger had moeten geschieden, wordt het voorstel bij acclamatie aangenomen.

Dr. van der Zanden vraagt dan, waarom het advies van de Raad van Overleg over dit voorstel niet is gevraagd.

De voorzitter antwoordt, dat het plan tot dit voorstel daartoe te laat is opgekomen.

De penningmeester, Dr. W. Meijer, wijst er op, dat tot nu toe begrotingskwesties niet aan de Raad van Overleg werden voorgelegd.

Dr. van der Zanden erkent dit als juist, maar meer dan vroeger zou nu de democratische lijn gevolgd worden, doch de eerste de beste keer, dat hiertoe aanleiding was, is het niet gebeurd. Verhoging van de toelage van de secretaris raakt bovendien z.i. het algemene beleid. Overigens was hij voor het voorstel.

8. *Voorstel tot reorganisatie van de bestuursvorm der Ned. Chemische Vereniging.*

De voorzitter verwijst naar de bij de agenda bij dit punt gegeven toelichting.

Ir. E. Schotte heeft, toen hij de uiteenzetting van de Commissie voor de reorganisatie in het Chemisch Weekblad las, bij zichzelf gedacht: „Hoe kan men zoveel plaats voor een dergelijke kwestie inruimen? Laat men de zaak laten, zoals zij is.” Hij stelt daarom voor de discussie te sluiten en over te gaan tot de orde van de dag.

De voorzitter wijst er op, dat deze kwestie aan de leden is voorgelegd en daaraan een enquête was verbonden. Daarop heeft de Raad van Overleg met algemene stemmen tot aanvaarding van voorstel A geadviseerd. Het Algemeen Bestuur kan daarom het voorstel van Ir. Schotte niet overnemen.

Prof. Dr. H. R. Kruyt betreurt het, dat een zo grote meerderheid zich voor voorstel A heeft uitgesproken. Zelf heeft hij reeds in 1920 een veel verder strekkend voorstel gedaan, namelijk een Raad van Overleg

met beslissende stem, samengesteld uit afgevaardigden der Kringen. Nu, 28 jaar later, is deze Raad nog dezelfde gebleven, niets in deze is er gegroeid. Spreker zal zich echter aan de meerderheid onderwerpen, ofschoon hij de oplossing onbevredigend acht. Hij begrijpt niet, waarom de Ned. Chemische Vereniging niet hetzelfde systeem als andere grote verenigingen, zoals de Mij t.b.d. Pharmacie en de Maatschappij voor Geneeskunde, zou kunnen volgen, dus de zeggenschap geven aan een goed vertegenwoordigend lichaam. Hij hoopt de nieuwe vorm in deze geest te zien uitgroeien.

De voorzitter, aanknappende aan de opmerking van Prof. Kruyt, dat na 1920 niets was veranderd, meent, dat, wanneer de bestaande toestand een ergernis was geweest, men een grotere deelneming bij de enquête had mogen verwachten. Van degenen, die wel aan de enquête deel namen, was de meerderheid voor de voorgestelde niet grote, maar wel effectieve wijziging. Ook de Raad van Overleg was hier voor. Bovendien was er een ruim percentage voor een ongewijzigd laten van de toestand. Dit wijst niet op een wens tot revolutionaire wijziging. Spreker acht een geleidelijke groei de beste. Dit brengt minder risico met zich dan wanneer wij eerst alles afbreken om vervolgens een geheel nieuw systeem op te bouwen. Gezien de grote belangstelling in deze zaak, hier op de vergadering blijkende, is het niet uitgesloten, dat later verder strekkende maatregelen kunnen worden voorgesteld.

Dr. R. Loosjes meent, dat in de uiteenzetting van de Reorganisatiecommissie voorstel A speciaal werd gepropageerd. Alleen dit voorstel was uitvoerig en duidelijk omschreven, de beide andere daarentegen te gebrekkig voorgedragen om er een juist oordeel over te krijgen. Spreker gelooft, dat dit niet toevallig was, maar dat men van een of andere zijde dit zo wenste.

De voorzitter gelooft, dat Dr. Loosjes de leden der Ned. Chemische Vereniging te laag aanslaat.

Dr. van der Zanden meent, dat de oplossing hiervan wellicht is, dat de meerderheid der Commissie zich voor voorstel A had verklaard. Overigens is hem gebleken, dat sommige leden uit de omschrijving van voorstel B en C niet hadden kunnen halen, wat er in zat.

Dr. Staverman gelooft niet, dat men uit de geringe deelneming aan de enquête een zekere tevredenheid der leden mag afleiden, zoals hij uit de woorden van de voorzitter meent op te maken. Z.i. hebben vele jongeren niet aan de enquête deelgenomen, daar zij het geval hopeloos vinden. Spreker acht het daarom juist hier te doen uitkomen, dat vele jongeren het van belang achten, dat er een andere geest komt.

De voorzitter merkt hiertegenover op, dat de Chemische Kring Eindhoven, van welke het initiatief uitging, met voorstel A accoord ging. De hierbij betrokken Kringleden behoren eveneens tot de jongeren.

Drs. Roelofs wenst een parlement, waarvan de leden niet geografisch worden gekozen, maar door middel van een persoonlijke keuze uit de leden in het gehele land.

De voorzitter deelt mede, dat deze wens van Drs. Roelofs ook in de Reorganisatiecommissie is besproken, doch dat de Commissie hierin geen praktische oplossing had gezien.

Drs. L. de Vries wil nog een lans breken voor oplossing B. Bij deze oplossing is vermeld, dat zij een grotere administratie eiste. Hij acht dit echter geen reden. Bij oplossing A is de algemene vergadering gehandhaafd als beslissende factor en de samenstelling daarvan is altijd minder juist. Zo is bijv. het huishoudelijke gedeelte van de wintervergadering vaak afgelopen voor de meeste leden aanwezig kunnen zijn. Oplossing B lijkt hem daarom veel beter en hij acht deze ook goed uitvoerbaar en te prefereren voor de voorbereiding van voorstellen.

De voorzitter is van mening, dat ook oplossing A een betere voorbereiding dan vroeger waarborgt. Wat het bezwaar betreft, dat het huishoudelijke gedeelte van de wintervergadering vaak reeds afgelopen is voor de meeste leden aanwezig kunnen zijn, kan hij mededelen, dat er plannen zijn om ook daarin verandering te brengen door, zodra men dit goed mogelijk acht, de wintervergadering twee dagen te doen duren, zodat meer tijd beschikbaar is.

Dr. H. Bienfait merkt naar aanleiding van de woorden van de voorzitter over de Eindhovense Chemische Kring op, dat de voorstellen van deze Kring verder gingen dan oplossing A. Hij veronderstelt, dat de vertegenwoordiger van die Kring zich bij oplossing A heeft neergelegd, blij het nog zo ver gebracht te hebben. Spreker veronderstelt, dat het Algemeen Bestuur ook met oplossing A nog niet geheel accoord ging, aangezien het nòch het voorstel inzake het Fellowship nòch de financiële regeling van de secretaris aan de Raad van Overleg heeft voorgelegd.

De voorzitter meent, dat het voorleggen van deze beide punten aan de Raad van Overleg een vooruitlopen op de beslissing van de Algemene Vergadering zou zijn geweest. Spreker heeft ook bezwaar tegen de uitlating, dat de vertegenwoordiger van de Eindhovense Chemische Kring zich bij oplossing A had neergelegd, blij het nog zover te hebben gebracht. Op een tot de vertegenwoordigers van deze Kring uitdrukkelijk gerichte vraag heeft hun woordvoerder geantwoord, dat oplossing A hun zeer bevredigend voorkwam en aan de meeste bezwaren van de Kring tegemoet kwam.

Prof. Kruyt zal, ofschoon hij het met de oplossing niet eens is, voor stemmen, aangezien de enquête een duidelijke uitspraak heeft gegeven. Hij behoudt zich echter het recht voor bij de definitieve behandeling amendementen in te dienen. Hij hoopt, dat ook anderen dat zullen doen.

De voorzitter brengt daarop het voorstel in stemming. Het wordt met 2 stemmen tegen aangenomen.

9. Voorstel tot het aangaan van een overeenkomst met het Kon. Instituut van Ingenieurs inzake samenwerking van de Sectie voor Chemische Technologie en Bedrijfschemie met een Afdeling voor Chemische Technologie van het Kon. Instituut.

De voorzitter verwijst naar de uitvoerige bij dit punt der agenda gegeven toelichting. Hij juicht deze samenwerking toe en gelooft, gezien de activiteit van de Sectie voor Chemische Technologie en Bedrijfschemie, welke ook weer tot uiting kwam in de gehouden belangrijke sectievergadering van de vorige Woensdag, dat onze Sectie tot die samenwerking in belangrijke mate zal kunnen bijdragen. Aan de 6 punten, die de basis voor deze samenwerking vormen, moet nog een zevende punt worden toegevoegd. Dit

dient in overleg met het Kon. Instituut te geschieden en betreft het feit, dat in een der verenigingen om minder eervolle redenen geroyeerde of gedeballoteerde personen geen toegang tot de gezamenlijke bijeenkomsten moeten kunnen krijgen op grond van het lid zijn van de andere vereniging.

Prof. Drs. B. D. Hartong vraagt naar aanleiding van het in punt 6 betreffende publicatie van verslagen bepaalde, of het niet juist zou zijn, indien de verslagen steeds in beide bladen zouden worden gepubliceerd.

De voorzitter deelt mede, dat dit een punt van bespreking heeft uitgemaakt. De papierrestrictie en de overbelasting der drukkerijen maken dit echter ongewenst en het is bovendien oneconomisch. De kwestie kan haken en ogen geven. Voordelen en bezwaren zijn tegen elkaar afgewogen met het als in punt 6 neergelegde resultaat.

Dr. de Gee meent, dat de bezwaren ondervangen kunnen worden door een kleine redactiewijziging. De redactie klinkt niet prettig en doet bij dubbele publicatie terstond aan onenigheid denken. Hij zou de redactie als volgt willen wijzigen: „De publicatie van de verslagen van voordrachten en symposia geschiedt in beide bladen tenzij de gezamenlijke besturen publicatie alleen in een der bladen gewenst achten.”

Prof. Kruyt heeft bezwaar tegen het feit, dat de ene vereniging zou kunnen bepalen, of een lid van de andere vereniging al dan niet toegang zou hebben tot de gezamenlijke vergaderingen. Alleen in geval van royering wegens wanbetaling zou hij dit willen aanvaarden.

De voorzitter antwoordt, dat hij in de eerste plaats royering wegens wanbetaling op het oog had. Andere oorzaken zullen nog nader moeten worden bezien.

Ir. Schotte vraagt, waarom de afdeling van Petroleumtechniek bij deze samenwerking niet is betrokken.

De voorzitter zegt, dat dit nog nader zal worden overwogen.

Dr. Mayer wijst er op, dat bij het Kon. Instituut de bepaling bestaat, dat alle leden de vergaderingen van alle afdelingen mogen bijwonen, zodat ook de leden van de afdeling voor Petroleumtechniek de gezamenlijke bijeenkomsten kunnen bijwonen.

De secretaris merkt op, dat eenzelfde bepaling, wat het bijwonen der sectievergaderingen betreft, bij de Ned. Chemische Vereniging bestaat.

De heer Kreulen wijst er op, dat er ook andere gevallen van royering bestaan behalve die wegens wanbetaling en vraagt of de leden het resultaat van het nadere overleg zullen vernemen. Zal de Algemene Vergadering in de regeling van deze kwestie worden gekend?

De voorzitter zegt toe de Algemene Vergadering in deze kwestie te laten medespreken.

Hierna wordt het voorstel om het Algemeen Bestuur te machtigen deze overeenkomst aan te gaan met algemene stemmen aangenomen.

10. *Voorstel tot het aangaan van een overeenkomst van wederzijds geassocieerd lidmaatschap met de Société Chimique de Belgique.*

Dit voorstel wordt, zonder discussie en bij acclamatie aangenomen.

11. *Voorstel tot opheffing van de Commissie voor Analysevoorschriften.*

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

12. *Voorziening in tussentijdse vacatures.*

De secretaris deelt mede, dat er naast de drie in de toelichting op de agenda genoemde vacatures nog in een vierde tussentijdse vacature moet worden voorzien. Dr. E. C. H. J. Noyons heeft namelijk om gezondheidsredenen bedankt als lid van de Centrale Commissie voor het Analystexamen. Ter aanvulling van deze vacature zijn voorgedragen: 1. Dr. J. Chr. M. D. Verschure, Nijmegen; 2. Dr. J. de Wael, Utrecht.

Vervolgens worden alle no. 1 geplaatsten bij acclamatie benoemd.

13. *Rondvraag.*

Ir. R. Levison vraagt, of het niet op de weg der Ned. Chemische Vereniging zou liggen het initiatief te nemen op het gebied der tijdschriften tot een internationale werkverdeling en daardoor tot concentratie te komen. Wij zijn op weg om veel te veel tijdschriften te krijgen. Er zou een gebiedsverdeling moeten komen als de golflengteverdeling op radio-gebied. Dit zou de lezers heel veel moeite kunnen besparen.

De voorzitter antwoordt, dat de Ned. Chemische Vereniging gaarne diligent zal blijven wat dit betreft. Hij zou het toejuichen, indien het initiatief tot een dergelijke werkverdeling uit Nederland zou kunnen komen.

Ir. Levison dringt er op aan, dat een dergelijk initiatief dan wordt genomen, waarop de voorzitter onderstelt, dat Prof. Kruyt als voorzitter van de Union internationale de Chimie in deze iets zou kunnen doen.

Prof. Kruyt merkt op, dat deze zaak bij de Union feitelijk altijd aan de orde is geweest en nu ook bij de Unesco. Tot nog toe echter heeft men niets kunnen bereiken. Deze zaak zou misschien niet zo moeilijk zijn, als alle tijdschriften in handen waren van de verschillende verenigingen, maar vele zijn in handen van uitgevers. Dit maakt een algemene regeling zeer moeilijk. Hij geeft de verzekering, dat de zaak steeds aan de orde blijft. Een Nederlands initiatief heeft daarom geen zin, wel moet men steeds blijven aandringen.

Dr. Groeneveld herinnert er aan, dat hij op de vergadering in Breda aangedrongen heeft op samenwerking van het Recueil en het Bulletin des Sociétés chimiques Belges in verband met de Benelux-samenwerking. Spreker vraagt, of er concrete stappen zijn gedaan.

De voorzitter antwoordt, dat er wel stappen zijn gedaan, maar voorlopig zonder resultaat. Er zijn moeilijkheden.

Dr. Mayer, er aan herinnerend, dat de Commissie voor Chemische Technologie der Centrale Taalcommissie voor de Techniek onder voorzitterschap van Dr. Jorissen indertijd een ontwerp woordenlijst heeft uitgegeven, waarop door verschillende leden critiek is ingediend, welke echter in Maart 1945 door brand is vernield, verzoekt deze te herhalen. Ook hun, die nog geen critiek inzonden, maar dit zouden willen doen, wil hij verzoeken die lijst eens te bestuderen en

hem de critiek te zenden. Binnenkort zal de Commissie de ingekomen critiek in behandeling nemen en de definitieve redactie der lijst vaststellen. Ontwerp-lijsten zijn nog wel voorradig bij het secretariaat der Ned. Chemische Vereniging en kunnen daar worden aangevraagd.

De voorzitter deelt mede, dat de secretaris deze vraag van Dr. Mayer nog eens in het Chemisch Weekblad zal doen opnemen.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter om 12 h 10 de vergadering.

Ontvangen Boeken ¹⁾

- A.
- Annual Report of the National Bureau of Standards 1947. For the U.S. Department of Commerce by Government Printing Office, Washington, 1948, 15 × 23 cm, 70 pp., ill., geen prijs.
- E. Frankland Armstrong and L. Mackenzie Miall, Raw materials from the sea. Constructive publications Ltd., Leicester, geen jaar, XII + 164 pp., ill., geen prijs.
- H. A. Boekenooogen, De scheikunde der oliën en vetten. Chemische Monographieën, deel 1. N.V. A. Oosthoek's Uitgevers Mij., Utrecht, 1948, 16 × 25 cm, XI + 411 pp., 29 fig., geb. f 19.50.
- S. C. Bokhorst, Leerboek der scheikunde ten dienste van hogere burgerscholen, gymnasia en lycea, Deel IIB: Systematische scheikunde, 10de druk. Deel IIIB Koolstofchemie, 9de druk. J. B. Wolters, Groningen-Batavia, 1948, 15 × 24 cm, 174 en 128 pp., 69 en 37 fig., ing. f 3.10 en f 2.30, geb. f 2.65 en f 3.50
- D. Bovet et F. Bovet-Nitti, Structure et activité pharmacodynamique des médicaments du système nerveux végétatif. Adréraline, Acétylcholine histamine et leurs antagonistes. Editions S. Karger S.A., Bale, 1948, 16 × 24 cm, 849 pp., 31 fig., geb. Schw. frs.
- R. Q. Brewster, Ph. D., Organic chemistry, Prentice-Hall, Inc., New York, 1948, 16 × 24 cm, 840 pp., geb., geen prijs
- H. T. Briscoe, General chemistry for colleges, 3rd. ed. Houghton Mifflin Company, 1943, 15 × 23 cm, 305 fig., 944 pp., geb. \$ 4.75.
- H. T. Briscoe, College chemistry. Houghton Mifflin Company, Boston, 1945, 19 × 25 cm, 586 pp., 267 fig. geb. \$ 4.—
- F. Bustinza-Lachiondo, Les antibiotiques antimicrobiens et la pénicilline (Edition française par R. de Montmollin en Mme A. de Montmollin) A la Baconnière, Neuchatel, 15 × 21 cm, 286 pp., ing. Schw. frs. 18.—
- W. T. Caldwell, Organic chemistry. Houghton Mifflin Company, Boston, 1943, 16 × 25 cm, 773 pp., geb. \$ 5.00.
- N. O. Clark, A study of mechanically produced foam for combating petrol fires. Department of scientific and industrial research. Chemistry Research Special Report no. 6. His Majesty's Stationery Office, London, 1947, 15 × 24 cm; V + 113 pp., 2 s 6 d net.
- Communications of the coal research Institute in Prague. Volume 4. 1948. Nákladem Vlastním Knihtiskárna „Prometheus“, Praha, 1948, 15 × 21 cm, 381 pp., geen prijs.
- A. H. de Haas van Dorsser, Toepassingen van hoogfrequent-verwarming in de techniek, meer in het bijzonder in de droog-techniek. Rapport T. A. 236 van de Algemene Technische Afdeling T.N.O., 's-Gravenhage, 20 × 29 cm, 46 pp., (gestenc.).
- J. G. F. Druce, Rhenium. DVI-manganese, the element of atomic number 75. Cambridge, At the University Press, 1948, 15 × 22 cm. 100 pp., 10 s. 6 d. net.
- R. M. Evans, An introduction to color. A detailed study of color, its physical, psychophysical, and psychological aspects. New York, John Wiley & Sons, Inc., London, Chapman & Hall, Ltd., 1948, 19 × 25 cm, X + 340 pp., ill., geb. \$ 6.—
- J. D. Fast, Entropie. Klassieke en quantummechanische fundering van het entropiebep. Berekening van de entropie van gassen uit spectrale gegevens. D. B. Centen's Uitgevers-Mij., Amsterdam 1948, 17 × 25 cm, 270 pp., geen prijs.
- J. H. Gaarenstroom, De evolutie van de farmacologie, Rede, uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Groningen. H. E. Stenfert Kroese's Uitgevers-Mij., N.V., Leiden, 1948, 14 × 22 cm, 20 pp., f 0.80.
- 53rd Report of the joint research committee of the Gas Research Board and the University of Leeds. The investigation of the use of oxygen and high pressure in gasification Part. V. The reactions between coke and steam at high pressure. Communication GRB 40. The Gas Research Board, London, 1948, 14 × 22 cm, 36 pp., geen prijs.
- A. G. Gaydon, Spectroscopy and combustion theory, second ed. Chapman & Hall, Ltd., London, 1948, 14 × 22 cm, XII + 242 ill., geb. 25 s. net.
- A. L. W. de Gee, Scheikunde voor het middelbaar en Gymnasiaal onderwijs. Deel I. eerste beginselen, vijfde druk. J. B. Wolters, Groningen-Batavia, 1947, 15 × 21 cm, 100 pp., fig., f 1.45, geb. f 1.70.
- E. H. Huntress, The preparation, properties, chemical behavior and identification of organic chlorine compounds. Tables of data on selected compounds of order III. New York, John Wiley & Sons Inc., London, Chapman & Hall, 1948, 15 × 24 cm, XXV + 1443 pp., geb. \$ 27.50.
- R. S. Jessup and E. R. Weaver, Gas calorimeter tables National Bureau of Standards Circular 464. For the U.S. Department of Commerce by U.S. Government Printing Office, Washington D.C., 1948, 15 × 23 cm, 42 pp., 15 cts.
- I. S. Kleiner, Human Biochemistry. St. Louis, The C. V. Mosby Company, 1945, 17 × 25 cm, 573 pp., 70 ill., five color plates, geb., geen prijs.
- J. Kooy en C. A. Nierstrasz, Vraagstukken over chemische analyse. (Opleiding voor analyst). Zutphen, W. J. Thieme & Cie, 15 × 23 cm, 32 pp., f 1.25.
- J. Kreyger en G. van Scherpenzeel, Sublimatiedroging (Litteratuurstudie) Rapport T.A. 237 van de Algemene Technische Afdeling T.N.O., 's-Gravenhage, 20 × 29 cm, 40 pp., 25 fig. m. gestenc. + aanvulling van 25 pp.
- National electrical safety code, Grounding rules and Parts I, II, III, IV and V. National Bureau of Standards Handbook H 30 (Supersedes H 3). For the U.S. Department of Commerce by U.S. Government Printing Office, Washington D.C., 1948, 13 × 20 cm, VIII + 408 pp., geb. \$ 1.25.
- F. Nord, Advances in Enzymology, and related subjects of biochemistry. Volume 8. Interscience Publishers, New York, London, 1948, 16 × 24 cm, IX + 538 pp., \$ 8.00.
- R. St. J. Preston, Bituminous coatings for the protection of iron and steel against corrosion with special reference to tar coatings and marine conditions. Chemistry Research special report no. 5. For the Department of scientific and industrial research by His Majesty's Stationary Office, London, 1946, 15 × 25 cm, 39 pp., one s. net.

¹⁾ De onder A vermelde boeken kunnen door de leden ter bespreking worden aangevraagd; de onder B vermelde worden aan dengene, die daarvoor belangstelling heeft, zonder meer afgestaan; in geval zich meer dan één gegadigde aanmeldt, belist het lot aan wie het gevraagde zal worden toegekend.

allerlei nieuws
op chemisch en
aanverwant gebied

In Chem. and Eng. News 26 (1948) is verschenen: *Carbohydrate Nomenclature*, Report of the Committee on Nomenclature, Spelling and Pronunciation of the Am. Chem. Soc., for a probationary period of one year.

Correspondentie te richten tot Dr. E. J. Crane, chairman van genoemde commissie, The Ohio State University, Columbus, Ohio, U.S.A.

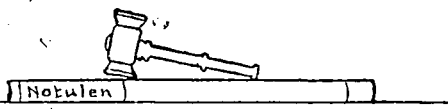
Personalia

Ir. G. Kruuk te 's-Gravenhage is met ingang van 1 October 1948 benoemd tot scheikundige bij de Heveafabrieken te Heveadorp.

Ir. C. Smelt ('s-Gravenhage) is sedert 1 Augustus werkzaam als scheikundige bij Arthur Uibrich en Co, Latex en Rubber-fabriek te Amsterdam.

* * *

Dr. J. M. Stevels (Eindhoven) zal op 28 September a.s. een voordracht houden voor het International Congress van het Institute of Vitreous Enamellers te Londen, getiteld: „Some chemical aspects of the opacification of vitreous enamels” en daarna op 1 October a.s. een voordracht op het symposium on the constitution of glass te Buxton, getiteld: „The relation between the dielectric losses and the constitution of glass”.

Verenigingsnieuws

Mededelingen van het Secretariaat

('s-Gravenhage, Lange Voorhout 5, tel. 110744, postrekening 7680)

Het in het Chemisch Weekblad van 31 Juli 1948 onder 226 genoemde candidaat-lid is thans aangenomen als gewoon lid der Ned. Chem. Vereniging.

Candidaat-leden.

- 238: Hazewinkel (Drs. H. D.), Utrecht, J. de Deckerstraat 10, scheik. b. h. NEDER; voorgesteld door Dr. G. M. van der Want te Utrecht en Ir. Dr. A. L. van Scherpenberg te Delft.
- 239: Kho Kiem Tjiang, chem. stud., Bandoeng, Java (N.O.I.), Vosmaerweg 8; ass. alg. phys. chemie;
- 240: Oey Kiet Liong, chem. stud., Bandoeng, Java (N.O.I.), Passer Kaliki 133; ass. anal. chemie; beiden voorgesteld door Professor Dr. K. Posthumus en Prof. Dr. J. F. Reith, beiden te Bandoeng.

Adreswijzigingen, enz. aan te brengen in de ledenlijst 1948.

- Blz. 31: Bes (Ir. K. R.), Groningen, Semarangstraat 11.
- „ 40: Bijkerk (Dr. L.); Heerenveen, Achter de Kerk 5.
- „ 42: Dankaerts (Ir. C. J.), Majoor, legerno. 080312002, Batavia, Java (N.O.I.), Hoofdkwartier NEFIS.
- „ 43: Deinum (Dr. H. W.), Geleen (L.), Marijkelaan 3.
- „ 49: Eijk (Mej. L. M. van der), ap., Amsterdam-O., Linnaeusstraat 82 II, p.a. fam. Eiselin.
- „ 51: Gelder (Mej. Ir. C. A. de), wordt
- „ 80: Metzelaar-de Gelder (Mevr. Ir. C. A.), Soerabaja, Java (N.O.I.), Embong Sawo 8.
- „ 53: Halberstadt (Drs. J.), Utrecht, Dillenburgerstraat 15.
- „ 69: Kolb-de Kruyff (Mevr. Ir. J. H.), 's-Gravenhage, Riouwstraat 146.
- „ 72: Kruuk (Ir. G.), Heveadorp (Gld.), Dunolaan 26.
- „ „: Krijn (G. C.), chem. cand., Amsterdam, Jacob Marisstraat 75.
- „ 79: Mark (J. van der), ap., Medan, Sum. (N.O.I.), Linnaeuslaan 4, E.a.w. apotheker Mil. Ph. D., hoofd Pharm. dienst D.V.G.
- „ 88: Phaff (Ir. H. J.), Berkeley, Cal. (U.S.A.), 339 Hilgard Hall, Un. of California.
- „ 100: Vas Visser (Ir. P.), Enschede, Walstraat 5.
- „ 115: Willigen (Dr. A. H. A. de), Glimmen, Meentweg 17.

Wie kent het adres van:

Ir. M. Voogd, vroeger San Francisco?

Met mededeling zal men den secretaris zeer verplichten.

Oprichting van een Afdeling voor Chemische Techniek van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs.

Het voornemen tot en het doel van de oprichting van een Afdeling voor Chemische Techniek van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs was in De Ingenieur van 3 September j.l. blz. A 328, door het voorlopige Bestuur van de op te richten afdeling in de volgende bewoordingen uiteengezet:

„Was tot voor kort de chemicus nog in staat zelfstandig de wegen aan te geven, die gevolgd moesten worden om de door hem uitgevonden of verbeterde procédés tot technische uitvoering te brengen, de moderne ontwikkeling — in het bijzonder in de Verenigde Staten — op het gebied

van de „Chemical Engineering” heeft wel aangetoond, hoe veel verder men nog kan komen, wanneer de vergrotingsproblemen door een groep van op verschillend terrein georiënteerde technici tot oplossing worden gebracht.

Het is thans niet alleen meer gewenst, dat de chemici verzekerd zijn van de hulp van de werktuigkundige, electrotechnische en natuurkundige ingenieurs, het wordt meer en meer als een noodzakelijkheid ingezien, dat de gestelde problemen door een innige samenwerking, waarbij de verschillende categorieën van ingenieurs elkanders taal beter leren verstaan, worden aangepakt.

De Raad van Bestuur heeft dan ook gemeend tot de oprichting van een Afdeling voor Chemische Techniek te moeten besluiten, vooral nu een sterkere industrialisatie van Nederland voor de deur staat. Vanzelfsprekend zal deze nieuwe Afdeling intensief moeten samenwerken met de Nederlandse Chemische Vereniging en meer in het bijzonder met haar Sectie voor Chemische Technologie en Bedrijfschemie.

Daartoe is de Raad van Bestuur met de Nederlandse Chemische Vereniging overeengekomen, dat vrijwel alle acties, als het houden van vergaderingen (met uitzondering van de huishoudelijke), symposia, excursies enz. gezamenlijk zullen worden genomen”.

Op Woensdag 22 September j.l. vond te 14.15 in een der collegezalen van de laboratoria voor scheikunde der Technische Hogeschool te Delft de oprichtingsvergadering onder grote belangstelling plaats. De voorzitter, Dr. Ir. J. C. Vlugter, zette in zijn openingsrede de hierboven in het kort gegeven doelstelling der op te richten afdeling op meer uitvoerige wijze uiteen, daarbij door verscheidene voorbeelden uit de praktijk de grote noodzaak van een nauwe samenwerking tussen de in en voor de chemische industrie werkzame chemici, physici, werktuigkundige, ev. electrotechnische en andere groepen van ingenieurs illustreerend.

Na deze inleiding werd overgegaan tot de oprichting der Afdeling.

Het voorlopige Bestuur werd bij acclamatie als definitief Bestuur gekozen. De samenstelling hiervan is als volgt:

- Dr. Ir. J. C. Vlugter, voorzitter,
Prof. Ir. J. G. Hoogland, wnd. voorzitter,
Prof. Ir. H. Kramers, secretaris,
Ir. P. C. Wichers, penningmeester,
Dr. D. W. van Krevelen,
Dr. Ir. B. L. Voskuil.

Hierna werd het woord verleend aan Jhr. Ir. O. C. A. van Lidth de Jeude, vice-president van het Kon. Instituut van Ingenieurs, die namens de Raad van Bestuur de nieuwe afdeling welkom heette in de door het bestaan van vele andere afdelingen reeds ruime familiekring van het Kon. Instituut. Vervolgens kreeg de secretaris der Ned. Chem. Vereniging gelegenheid namens het Algemeen Bestuur der Vereniging de nieuwe afdeling, welke een zo nauwe samenwerking zal hebben met de Sectie voor Chemische Technologie en Bedrijfschemie, te begroeten en het zo juist benoemde Bestuur met deze oprichting geluk te wensen.

Nadat de voorzitter, Dr. Vlugter, nog een uiteenzetting had gegeven van de plannen der nieuwe afdeling, waarbij hij meer uitvoerig inging op de samenwerking met de Sectie voor Chemische Technologie en Bedrijfschemie der Ned. Chem. Vereniging en de daaromtrent tussen het Kon. Instituut en de Ned. Chem. Vereniging getroffen afspraken, werd om 15.00 uur de vergadering der Afdeling voor Chemische Techniek gesloten.

Terstond daarop werd de eerste gecombineerde vergadering van de Afdeling voor Chemische Techniek en de Sectie voor Chemische Technologie en Bedrijfschemie door de voorzitter dezer sectie, Prof. Dr. Ir. H. I. Waterman, voor het eerste jaar tot algemeen voorzitter aangewezen, geopend. Deze verleende vervolgens na er op gewezen te hebben, dat hij alleen voor het verzoek om de leiding van Dr. Vlugter over te nemen gezwicht was, om daarmede nog eens duidelijk te illustreren hoe van beide zijden op samenwerking prijs wordt gesteld, het woord aan Ir. M. Buis, chief chemical engineer van Monsanto Chemical Co, te Londen, tot het houden van een voordracht over „De plaats van de „Chemical Engineer” in de chemische industrie”.

Na afloop van deze belangwekkende lezing en een theepauze vond een interessante discussie over het door Ir. Buis medegedeelde plaats, waaraan vele aanwezigen deelnamen. Het ligt in de bedoeling de voordracht van Ir. Buis binnenkort volledig, zowel in de Ingenieur als in het Chemisch Weekblad, op te nemen.

* * *

In verband met het bovenstaande moge er hier aan herinnerd worden, dat in de overeenkomst tussen de Ned. Chem. Vereniging en het Kon. Instituut van Ingenieurs o.a. is bepaald, dat afdrukken van verslagen van voordrachten, symposia, e.d., alleen opgenomen in „De Ingenieur”, gratis aan de leden der Sectie zullen worden verstrekt en omgekeerd verslagen, alleen opgenomen in het Chemisch Weekblad, aan de leden der afdeling gratis zullen worden afgestaan. Het is daarom noodzakelijk, dat die leden der Ned. Chem. Vereniging, die prijs stellen op toezending dezer afdrukken uit De Ingenieur, zich als lid van de Sectie voor Chemische Technologie en Bedrijfschemie doen inschrijven. Kosten zijn er aan het lidmaatschap dezer Sectie niet verbonden. Voor de inschrijving als lid van de Sectie richte men zich schriftelijk tot de secretaris der Sectie, Ir. A. W. van Seters, Stooplaan 36, Dordrecht of tot het Secretariaat der Ned. Chem. Vereniging, Lange Voorhout 5, 's-Gravenhage.

Contributie 1948

Voor zover dit nog niet is geschied, wordt den leden verzocht de contributie (eventueel incl. Recueil) zo spoedig mogelijk te willen doen overschrijven op postrekening 7680 van de Nederlandse Chemische Vereniging te 's-Gravenhage.

De contributie bedraagt:

- a. voor gewone leden in Nederland, N.O. en W. Indië f 20.—
- b. voor leden in het buitenland f 22.—
- c. voor buitengewone leden f 14.—
- d. voor huisgenoot-leden f 5.—

in de gevallen a, b en d eventueel te vermeerderen met f 10.— en in geval c met f 6.— voor een abonnement op het Recueil.

De penningmeester roept de medewerking van alle leden in om in het belang der Vereniging te komen tot een vlotte inning van de verschillende contributies.

Ned. Chem. Vereniging,
Lange Voorhout 5, 's-Gravenhage.
Telefoon 110744.

Commissies

Recueil.

Bibliographie néerlandaise.

Voor de oorlog verschenen in het Recueil des travaux chimiques des Pays-Bas geregeld opgaven van verhandelingen, door Nederlandse chemici in buitenlandse tijdschriften gepubliceerd. Ook nu wordt door verscheidenen dezer herhaaldelijk het resultaat hunner onderzoekingen in buitenlandse tijdschriften openbaar gemaakt. De oprichting van nieuwe internationale tijdschriften, zoals Polymers, Acta crystallographica, Acta Biochimica en Analytica Acta, heeft daartoe bijgedragen.

Wij verzoeken de schrijvers van dergelijke artikelen ons steeds de titel van een door hen in een buitenlands tijdschrift geplaatste verhandeling op te geven of ons een afdrukje te zenden, opdat wij in staat zullen zijn ook in het vervolg weer een zo volledig mogelijke Bibliographie néerlandaise op te nemen.

De secretaris der Recueilredactie
Lange Voorhout 5, 's-Gravenhage.

Chemische Kringen

Amsterdamsche Chemische Kring. Op Vrijdag 22 October te 8 uur zal voor de leden van de Amsterdamsche Chemische Kring in het Gebouw van de Amsterdamsche Keuringsdienst van Waren, Keizersgracht 732, spreken Dr. J. M. Stevens, (Philips fabrieken) met als onderwerp: „De fysische en chemische eigenschappen van glas in verband met zijn structuur”.

Buitenzorgse Chemische Kring. Dr. H. R. Braak sprak op 27 Augustus 1948 over „Moderne methoden van theebereiding”. Toen als gevolg van de oorlog en de naoorlogse gebeurtenissen verwoeste theefabrieken moesten worden hersteld, kwam de vraag op in hoeverre bij het herstel de oude beproefde wijzen van theebereiding moesten worden gevolgd, dan wel nieuwe wegen ingeslagen. Aangezien na de oorlog geruchten waren doorgedrongen omtrent nieuwere wijzen van theebereiding op Ceylon, werd aan een Commissie van 2 thee-deskundigen, en een Proefstationsvertegenwoordiger, nl. spreker, opgedragen zich voor een nadere studie naar Ceylon te begeven; spreker's reis werd bovendien om verschillende redenen uitgebreid tot Noord-India, de belangrijkste thee-producent op de wereldmarkt.

Nadat de spreker eerst de op Europese ondernemingen thans algemeen gebruikelijke wijzen van zwarte-theebereiding had besproken, werd verslag gegeven van de onderzoekingen op Ceylon, zowel wat de biochemie als de technologie der theebereiding betreft. In verband met het eerste werden speciaal de onderzoekingen van Dr. Bradfield over de theecatechinen gereleveerd, terwijl op het gebied der technologie speciaal de epicyclische rolling naar voren werd gebracht. Ondanks alle pogingen tot radicale wijzigingen in de theebereiding moet gezegd worden dat deze geen ingang op Ceylon hebben kunnen vinden; slechts de epicyclische rolling, die alleen een efficiënter wijze van toepassing van het orthodoxe rolproces beoogt, heeft zich als nieuwe ontwikkeling kunnen handhaven.

Vervolgens behandelde spreker zijn reis naar Assam en de Dooars, daarbij speciaal de aandacht wijdend aan de moeilijkheden die de afscheiding van Pakistan, zowel voor de reiziger als voor de thee-export, medebrengt. Nadat eerst de bijzondere klimatologische omstandigheden werden besproken, waaronder de thee in deze gebieden wordt voortgebracht en bereid, werden de nieuwere ontwikkelingen op theebereidingsgebied in Noord-India, die een minder orthodox karakter dragen dan die op Ceylon, besproken, met name de continue rolling in walsen, en de verwerking van onverflensd blad in tabaks- of soortgelijke snijmachines.

Voorts werd nog een woord gewijd aan een methode om de normale verflensing te ontgaan, welke noch in Ceylon, noch in Noord-India is geëntameerd maar in Oost-Afrika en Indo-China met succes wordt toegepast, nl. de expressor-methode. Door spreker wordt geacht dat van alle methodes om de normale verflensing te ontgaan deze laatste methode de meeste vooruitzichten biedt voor toepassing in fabrieken op Java, waar de verflensinstallatie is verwoest.

De voordracht werd tenslotte besloten met een korte vergelijking en karakterisering der nieuwste ontwikkelingen.

Mededelingen van verwante verenigingen

Nederlandse Natuurkundige Vereniging en Koninklijk Instituut van Ingenieurs.

Op Donderdag 4 November zal in de grote collegezaal van het Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106 te Utrecht een Symposium worden gehouden over: *Recente toepassingen van fysische scheidingsmethodes voor homogene mengsels*.

(Het volledige programma zal in het volgende nummer van het Chemisch Weekblad worden opgenomen).

Mathematisch centrum.

De uitgebreide rooster van voordrachten en cursussen voor het najaar 1948 vermeldt o.a.:

Zuivere wiskunde.

Amsterdam:

1. Een serie voordrachten: Elementaire onderwerpen van hoger standpunt uit.
2. Colloquium: Moderne Algebra.
3. Colloquium: Asymptotische ontwikkelingen.
4. Actualiteiten.
5. Avondcursussen.
6. Drie voordrachten van Dr. A. Rényi over zijn bewijs, dat ieder natuurlijk getal kan worden geschreven als som van een priemgetal en een „bijna-priem” getal.
7. Voordracht van Prof. Dr. P. Erdős (U.S.A.) over: Een nieuw bewijs van de priemgetalstelling.
8. Een topologische dag.
9. Voordracht over een onderwerp uit de complexe functie-theorie door Prof. Dr. G. Szegő (U.S.A.)

's-Gravenhage en Sittard:

Cursus: Moderne algebra.

Rotterdam:

1. Slotvoordracht van de cursus over: Afstandsmetkunde.
2. Cursus: Waarschijnlijkheidsrekening.

Eindhoven:

Cursus: Moderne algebra.

Toegepaste wiskunde.

Amsterdam:

1. Zes voordrachten over: De Laplace transformatie.
2. Voordrachten over: Moderne rekenmethodes.
3. Cursus voor medici en biologen.

Utrecht:

Cursus: Numerieke methodes.

's-Gravenhage:

1. Cursus: Machine rekenen.
2. Cursus: Benaderde waarden.
3. Cursus: Interpretatie.
4. Voortzetting van de kadercursussen

statistiek: a. Elementaire en beschrijvende statistiek*). b. Mathematische statistiek*).

Grondslagen.

Amsterdam:

Een serie voordrachten *) over inleiding in de algemene significantie en begripscritiek der ervaringswetenschappen.

De meeste cursussen en voordrachten zijn kosteloos toegankelijk en van de meeste voordrachten zullen kosteloos syllabusen worden verstrekt.

Van de met *) gemerkte voordrachten worden door de sprekers uitgewerkte dictaten beschikbaar gesteld, die ook voor niet-hoorders tegen vergoeding verkrijgbaar zijn.

Aangezien het volledige programma nog talrijke bijzonderheden bevat, sommige cursussen slechts bij gebleken voldoende deelneming zullen worden gehouden en het in de bedoeling ligt om nadere gegevens aan de gegadigden toe te zenden, stelle men zich zo spoedig mogelijk in verbinding met het Mathematisch centrum, Wyttenbachstraat 5, Amsterdam.

Bibliotheek.

Binnenkort verschijnt een catalogus van de Bibliotheek van het Mathematisch Centrum.

De Bibliotheek van het Mathematisch Centrum streeft ernaar van iedere auteur op het gebied van zuivere en toegepaste wetkunde en theoretische physica een zo volledig mogelijke collectie overdrukjes te verzamelen. De medewerking van in het bijzonder de Nederlandse wetenschappelijke wereld zal in deze zeer worden gewaardeerd.

Mededelingen van verschillende aard

Documenten bij import van goederen.

Door de Centrale Dienst voor In- en Uitvoer is een derde mededeling uitgegeven betreffende het overleggen van documenten bij import van goederen, welke in verband met de Marshallhulp worden ingevoerd. Deze publicatie kan worden aangevraagd bij de Centrale Dienst voor In- en Uitvoer, Piet Heinplein 6 te 's-Gravenhage, t.a.v. de heer de Roo.

Civitas Academica Amstelodamensis.

Universiteitsdag Amsterdam 1948.

De 15e en 16e October zullen feestdagen zijn voor de Universiteit van Amsterdam en voor allen, die met haar verbonden zijn en in haar belang stellen, want op 15 October zal de Civitas Academica feestelijk worden ingewijd, en op 16 October zal de tweede universiteitsdag gehouden worden, die, naar gehoopt wordt, weer vele oud-alumni in Amsterdam zal samenbrengen.

Programma.

Civitasdag Vrijdag 15 October.

9.30 uur: Samenkomst van de deelnemers bij de Oudemanhuispoort om gezamenlijk naar de Oude Kerk te gaan voor de inwijdingsplechtigheid. Daarna koffiemaaltijd in de Universiteit, verzorgd door de Mensa Academica (kosten f 1.25).

15.00 „ : Roeiwedstrijden op de Amstel.

20.00 „ : Vaarjool (gratis).

Universiteitsdag, Zaterdag 16 October.

10.30 uur: Opening door de Rector Magnificus, gevolgd door voordrachten over de fysieke en de internationale aspecten der atoomenergie.

12.15—13.30 uur: Koffiemaaltijd in de Universiteit, verzorgd door de Mensa Academica (kosten f 1.25).

14.00—17.00 uur: Verschillende colleges.

19.00 uur: Gemeenschappelijke maaltijd in Krasnapolsky, Warmoesstraat (kosten van het menu f 5.—).

Opgaven van deelneming, hetzij aan koffiemaaltijd en de vaarjool op de Civitasdag, hetzij aan maaltijden en colleges op de Universiteitsdag, worden voor 5 October ingewacht door het Secretariaat der Amst. Universiteits-Vereniging p.a. Mevrouw Mr. H. M. Scheltema-Balse, Vondelstraat 11c, Amsterdam-W.

Ter bestrijding van noodzakelijke onkosten zal een inschrijfgeld geheven worden van f 0.75 voor leden der Universiteitsvereniging en van f 1.50 voor niet-leden. Dit bedrag, met dat voor de maaltijden waaraan zal worden deelgenomen, dient voor 5 October te worden overgemaakt op postgirorekening der A.U.V. no. 326074 of betaald per postwissel aan het Secretariaat der A.U.V.

Na ontvangst daarvan zullen een gedetailleerd programma en biljetten voor de maaltijden worden toegezonden.

Studenten, die aan de Universiteitsdag wensen deel te nemen, zijn vrijgesteld van inschrijfgeld.

Inlichtingen omtrent bijzonderheden t.a.v. colleges en maaltijden kunnen van 13 October af worden verkregen aan de Oudemanhuispoort, tel. 45770 en 45771.

Vragen Aanbod

Plaatsing geschiedt alleen voor leden der Nederl. Chem. Vereniging.

Correspondentie wordt over deze rubriek niet gevoerd: de Redactie, Lange Voorhout 5, 's-Gravenhage, zendt alleen brieven door, waarvoor men porto insluite.

Ter overneming gevraagd:

- A. A. v. d. Dussen, Stofontploffingen, diss. Leiden 1933.
- G. J. O. Zonnenberg, Over stofontploffingen, diss. Leiden 1937.
- W. P. Jorissen en L. Th. Reicher, J. H. van 't Hoff's Amsterdamse Periode 1877—1895 (1912).
- Nature, no. 4027, 4028, 4029 van 4, 11 en 18 Jan. 1947.
- J. Ind. Eng. Chem. Anal. Ed. November 1940.
- John Read, Prelude to chemistry.
- v. Angeren, Wissenschaftliche Photographie 1939.
- Ann. Review of Biochemistry, vols. IX (1940), X (1941), XI (1942).
- A. Grün, Anal. d. Fette u. Wachse, 2 dln.

De opgaaf van het aangeboden en gevraagde wordt tweemaal geplaatst. Wenst men daarna nog plaatsing, dan is daarvoor een nieuwe opgaaf nodig. Men wordt dringend verzocht dadelijk kennis te geven, indien plaatsing niet meer nodig is.

Aangeboden betrekkingen

Zie de advertenties in no. 39.

Internist zoekt chemicus voor samenwerking bij onderzoek van medisch-chemische problemen en om de leiding op zich te nemen van een medisch-chemisch laboratorium in het Zuiden des lands.

Op het Vezelinstituut T.N.O. kunnen geplaatst worden een scheikundig ingenieur of academisch gevormd chemicus voor de chemisch-technologische afdeling en idem voor de papier-technologische afdeling.

Op modern ingericht, groot laboratorium van Chemische Industrie-onderneming in het centrum des lands is plaats voor een academisch gevormd scheikundige (Chem. Dr. of Drs. of Ir.).

Uitzending naar Ned. Indië. Door grote maatschappij wordt gevraagd een organisch chemicus (Univ., Delft of Zürich).

De N.V. Metallic Industry vraagt voor spoedige indienst-treding een Dra in de chemie.

Agenda van Vergaderingen

1—10 Oct. Tentoonstelling op verpakkingsgebied (Parijs). Zie Chem. Weekblad pg. 452.

7, 8 en 9 Oct. Technologisch Instituut V. I. V. Symposium over acoustiek. (Leuven). Zie voor het programma Chem. Weekblad pg. 335.

8 en 9 Oct. Verbond van Wetenschappelijke Onderzoekers (Wageningen). Congres over de voedselvoorziening der wereld. Voor het programma zie men Chemisch Weekblad pg. 551.

12 October: Haagse Chemische Kring ('s-Gravenhage): R. Merckx, Dr. Sc., „Van latent fotografisch beeld tot kleurstofbeeld”. Zie Chem. Weekblad pg. 549.

14 en 15 Oct. Congres voor Openbare Gezondheidsregeling te Utrecht. Zie voor het programma Chemisch Weekblad pg. 549.

15) Oct. Universiteitsdag Amsterdam 1948. Zie voor het programma Chemisch Weekblad pg. 568.

16) Oct. Amsterdamse Chemische Kring (Amsterdam): Dr. J. M. Stevels, De fysieke en chemische eigenschappen van glas in verband met zijn structuur. Zie Chem. Weekblad pg. 567.